

STOMIFORENINGEN COPA STIFTET 1951

I dette blad kan man bl.a. læse:

COPA Familieweekend i Middelfart.....se side 38

Kære alle

LEDER

Henning Granslev, landsformand

Et nyt år venter forude. Vi må håbe, den nye regering kan samarbejde og finde gode løsninger på de mange problemer og udfordringer, der i lang tid har været i det danske sundhedssystem.

I Stomiforeningen COPA tænker vi specielt på, hvorledes kommunerne bevilger stomihjælpemidler til deres borgere. Der er desværre stadig stor forskel på, hvor

let eller besværligt, det kan være at få tildelt de korrekte hjælpemidler. (Sidste nyt Midtjylland og Syddanmark, se side 16).

I sidste Copa-blad, 6.2022 var der omtalt et fællesbrev, sendt til Folketingets Sundhedsudvalg, hvori uligheden med kommunernes tildeling af personlige kropsbårne hjælpemidler beskrives. Desværre er der endnu ikke kommet svar på henvendelsen - kun at brevet er modtaget. Ok - brevet modtog udvalget få dage før, der blev udskrevet Folketingsvalg. Men nu er der, efter lang tid, en ny regering, og deraf også et Sundhedsudvalg. Håbet er, at vores henvendelse bliver taget seriøst, og repræsentanter for patientforeningerne kan få foretræde for udvalget.

Det er heldigvis ikke i mange kommuner, der er problemer. Mange politikere har i deres valgkampe fortalt, at de vil forskelligheden til livs. Lad os være optimistiske og håbe det bedste.

Ukraine

Jeg skrev også i sidste Copa-blad, at når I modtog bladet var der en transport på vej med hjælpemidler til stomiopererede i Odesa. Det var en fejlinformation. Transporten kørte fra Danmark i uge 50. Årsagen til forsinkelsen var, der skulle findes en så sikker vej som mulig gennem Ukraine. Alle, der følger lidt med i krigens kedelige udvikling i Ukraine har hørt om, hvor usikkert det har været for civilbefolkningen rundt i det meste af det store land - hvor kommer de næste bomber? Den planlagte transport var til en by tæt ved den polske grænse - og herfra videre med en ukrainsk transportør til Odesa. Det har været en udfordring at finde en transportterminal i Ukraine tæt ved grænsen. Det lykkedes heldigvis.

Vores venner i Odesa har stort behov for vores hjælp, der nu er på vej. Deres lager på hospitalet i Odesa rækker på nuværende tidspunkt, den 17.12.2022, kun til få ugers forbrug. De er meget taknemlige for deres venner i COPA.

Tænk, hvis vi stod i samme situation – åh nu har jeg kun poser til få uger - hvad gør jeg så?

Et andet problem har i de sidste måneder også været et lidt større behov for at få poser fra Danmark, da der i Ukraine er blevet flere personer med stomi. Årsagen er krigen, der medfører, at mange soldater får svære mave-læsioner ude på slagmarken. Resultatet er en stomi. Fra Ukraine er der en stor tak til jer alle, der tænker på landets borgere.

Der er ikke kun dårlige nyheder

Jette Kundal, sygeplejerske på Odense Universitetshospital afdeling A3, fejrede den 13. september 40 års jubilæum. Jette har i over 20 år varetaget opgaven som stomisygeplejerske på afdelingen. Jette går ikke sådan og fortæller vidt og bredt om sin store viden. Men rigtig mange med stomi på Fyn, har fået stor hjælp fra Jette i stomiambulatoriet.

Jette fortalte heller intet om sin 40 års dag til COPA. COPA var helt uvidende om jubilæet. Ved COPA's 70 års jubilæum i 2021 havde Kaj Lund, Focuscare en overraskelse med til festsaftenen. Kaj Lund overrakte en gave til COPA - et legat på 30.000 kr. der skulle deles i 10 portioner på hver 3.000 kr. Legatet skulle over de næste 10 år, overrækkes til Årets Poseven. På festsaftenen i Odense blev forhenværende stomisygeplejerske Kirsten Bach tildelt den første pris. Prisen i 2022 var helt oplagt at tildele Jette Kundal. Stort tillykke til Jette.

Tildelingen af prisen skulle være en overraskelse for Jette. COPA og Kaj Lund kontaktede sekretæren på afdeling A 3 for at spørge om Jettes vagtplaner. Efter aftale med sekretæren ville vi "pludselig" komme på afdelingen for at overrække prisen.

Jette blev overrasket - så missionen lykkedes. Det var den 7. december.

Valgkomiteen er stifteren af prisen Kaj Lund, Focuscare, den siddende landsformand for COPA og sidste års Poseven – det var i 2021 tidligere stomisygeplejerske Kirsten Bach, Horsens Sygehus. Næste år er Jette med i valgkomiteen.

Der er de næste måneder vintertid og mørke. Men det går igen mod lysere tider – ganske vist lidt langsomt. Sådan er det hvert år. Når det er lyst, så gå en tur og nyd den friske luft - motion er sundt for kroppen. Præmien efter turen kan være en varm kop kaffe, te eller kakao tilsat lidt sødt til den varme drik - man skal vel have lidt brændstof til maven.

Hilsen og god tur.

h.g.

Betaling af kontingent

Husk kontingentbetaling kan klares gennem Betalingsservice (BS)

Oplysning vedrørende tilmelding til **Betalingservice**:

BS-kreditnummer/PBS-nummer: 01301284

Debitorgruppenummer: 00001

Kundenummer/medlemsnummer:

Ring gerne sekretariatet for oplysning om medlemsnummer.

COPA bankkonto: 98860000483407 (Sparekassen Sjælland-Fyn A/S)

COPA-kontingent

Almindelige medlemmer: 275,-kr. / år.

Pensionist- og støttemedlemmer: 175,- kr. / år.

HUSK at melde flytning og overgang til pensionistmedlemskab direkte til COPA's sekretariat.

ISSN 0901 - 3849

Stomiforeningen COPA**Sekretariatet****Jyllandsgade 41, 4100 Ringsted**

Tlf.: 57673525

Træffes mandag - torsdag: 10.00 - 14.00;

fredag: 10.00 - 13.00.

COPA bankkonto:

Reg.nr.: 9886; kontonr.: 0000483407.

Hjemmeside(r): www.copa.dkwww.stomiguiden.dkWebmaster: webmaster@copa.dkCOPA e-mail: sekretariatet@copa.dk• **Landsformand:**

Henning Granslev

Bavnegårdsvej 110, Kolt

8361 Hasselager

Tlf.: 70213525

(KUN hverdage: bedst 14.00-18.00)

e-mail: h.granslev@gmail.com• **Vicelandsformand:**

Michael Petersen

Engbuen 12

3450 Allerød

e-mail: micpet@post12.tele.dk

Tlf.: 31130547

• **Lokalformænd og -grupper:**

Se bagsiden.

COPA medlemsblad

Copa-bladet udkommer 6 gange om året.

Oplag: 3400 stk. Tryk: LaserTryk A/S.

• **Ansvarshavende redaktør:**

Cand.scient. Ole Vestergaard,

tlf: 98499888 • mail: mail@copabladet.dk• **Læserbreve, indlæg og artikler:**COPA forbeholder sig ret til at afvise/for-
korte eller udskyde indlæg. Manuskripter
sendes via mail@copabladet.dk (*tekst som**tekstfil i word*). Sendes foto/illustrationer pr.
mail, skal det være som *selvstændige* påhæf-tede filer (jpg), *højest ca. 8 MB pr. fil - (men**prøv dig frem eller send via f.eks. WeTransfer)*; op-løsning tryk kvalitet. Færdige højtopløselige-
CMYK-pdf i tryk kvalitet og farve modtagesogså efter aftale. At pdf-filer opfylder krav
til tryk er indsenderens ansvar.**Sidste frist for indlevering af tekst****til næste nummer er 10/02-2023.**COPA behøver ikke nødvendigvis dele
meninger bragt i bladet. Eftertryk tilladtmed kildeangivelse, efter indhentet skriftlig
tilladelse hos COPA's sekretariat.• **Illustrationsannoncer:****Næste blad: Tilsagn senest 10/02-2023.**

Højtopløselig-CMYK/300 dpi-pdf sendes

til mail@copabladet.dk. Andet materialemodtages også - *efter aftale*. Reprøklart

annoncemateriale til næste nummer skal

være Copabladet i hænde **senest: 17/02-23.**• **Indstik:** Med forbehold. Nærmere

oplysninger: COPA's sekretariat.

Foto forsiden

COPA-Forældregruppen.

Foreningens formål:*Vedtægternes § 4:*Foreningens formål er at varetage interesser for stomi- og reservoieropererede samt
personer med sygdomme, der kan føre til anlæggelse af stomi/reservoir.**Stk. 2.** Dette søges gennemført ved:

- at udøve oplysende, rådgivende og opsøgende virksomhed.
- at virke som medlemmernes talerør over for myndighederne.
- at hjælpe hinanden med råd og vejledning og i særlige tilfælde at yde støtte i form af et humorlegat.
- at udgive et medlemsblad, Copabladet.

Copa-blad 1/2023 (jan. - feb.) [Fra første 'Co-Pa' i 1962: nr. 290]**Indhold:**

	Side
Leder (<i>Henning Granslev</i>).....	2
COPA Sommerophold 2022 (<i>Henning Granslev</i>).....	4
Pårørende til personer med kolorektal kræft søges til interwiekandidatspeciale (<i>Celina Skovbjerg og Pernille Olesen</i>).....	8
Sådan fortæller vi bedre historier med personer der har en diagnose eller et handicap (<i>Danmarks Radio</i>).....	10
Tarmkræft i Danmark (<i>Kræftens Bekæmpelse</i>).....	12
Tværsektorielle indkøb af stomihjælpermidler. Regioner og kommuner (<i>Midtjylland og Syddanmark</i>) indgår banebrydende fælles udbud af stomiprodukter.....	16
Invitation til konference om tarmkræft (<i>Tarmkræftforeningen</i>).....	19
Nyt fra Lokalforeninger og -grupper	20

2023: PLANLAGT OMDDELING Copa-blad

Blad 1 (uge 2)	Omdeling 9. - 16. januar
Blad 2 (uge 10)	Omdeling 6. - 13. marts
Blad 3 (uge 19)	Omdeling 8. - 15. maj
Blad 4 (uge 27)	Omdeling 3. - 10. juli
Blad 5 (uge 36)	Omdeling 4. - 11. september
Blad 6 (uge 45)	Omdeling 6. - 13. november

Hvis bladet ikke er modtaget, kan du kontakte
sekretariatet på tlf. 57673525
eller sende en mail til:sekretariatet@copa.dkwww.copa.dk**Rådgivning****Tilbud om rådgivning:
Se også under lokalforeningerne.**Alle kan anmode om rådgivning - og det er gratis. Dette kan gøres ved at ringe til
sekretariatet på tlf. 57673525 eller til en lokalformand. Telefonnumrene på lokal-
formændene findes på bagsiden af dette blad.

Der tilbydes rådgivning til alle - uanset om man er medlem af COPA eller ej.

Rådgivningen udføres udelukkende i henhold til patientens ønsker, og den kan
foretages i hjemmet, på sygehuset eller telefonisk.Foreningens rådgivere er alle stomi- eller reservoieropererede eller har en sygdom,
der kan føre til anlæggelse af stomi/reservoir. De har alle et afklaret forhold til deres
situation om at leve med stomi/reservoir. De har været på kurser i bl.a. samtaleteknik
og anatomi. Rådgiverne har naturligvis tavshedspligt.Rådgivningen vedrører kun det at leve med stomi/reservoir samt råd og vejledning
af ikke-lægelig karakter. Ved specifikke spørgsmål om stomipleje og medicinske forhold
bør man i stedet henvende sig til sin stomisygeplejerske eller stomiambulatorium.Sekretariatet eller lokalformanden vil finde den rådgiver, der skønnes bedst egnet
med hensyn til stomi/reservoir og køn.Det er ganske uforpligtende at ringe til sekretariatet eller en lokalformand, idet
Stomiforeningen COPA er til for dig og din familie/pårørende.

COPA Sommerophold 2022

Ja, det er rigtigt, der står COPA Sommerophold 2022. På grund af lidt travlhed med diverse COPA-opgaver kommer der først nu et skriv fra sommeropholdet på Scandic Roskilde Park Hotel, der er opført ved den gamle motorbane Roskilde Ring. Kære deltagere, I er ikke glemt og opførte jer næsten pænt, som I plejer. Så selvfølgelig skal der også være omtale om Roskildeopholdet.

Mandag den 4. juli

Der var 46 deltagere, der ønskede at blive service-ret med forplejning, klaret rengøring på værelset og bare sætte sig en bus for at tage på udflugt. Straks ved ankomst var alt fint, solskinsvejr, et imødekommende og venligt personale, gode værelser og en lækker frokostbuffet ventede på at blive indtaget af COPA folk.

Efter aftenmenuen var der planlagt fremvisning af nye stomihjælpemidler. Desværre var CORONA stadig i live, det var årsagen til afbud fra leverandørens repræsentant. Vi brugte en nødplan. Det var hygge med kaffe og småkager, formanden gav information om COPA, leverandøraftaler og viste en lille dokumentarfilm om en bustur efter flygtninge ved grænsen Polen/Ukraine.

Tirsdag den 5. juli

Efter frokost tog vi på tur til Den Blå Planet, Danmarks Akvarium. Her var bestilt rundvisning med guider, der bl.a. tog os på en tur helt op til toppen af den store Ocean tank. Herfra kunne vi se hammerhajer og de store rokker komme helt op til overfladen. Under turen med guiden kom vi til et akvarium med blæksprutter. De har 8 arme - men 9 hjerner!! Der er en hjerne i hver arm. Tænk hvis vi menneske også var udstyret sådan. Det gik nok ikke, sæt benene ville hver sin vej. Efter den guidede tur var der god tid til selv at gå på opdagelse i den tropiske regnskov med piratfiskene, se på akvarierne med koralfisk og de legesyge havoddere fra Alaska. Inden returkørsel til hotellet var der kaffe og brød i cafeen.

Efter en lille slapper på værelset var det tid til aftenmenu og socialt samvær og nyde en øl i baren.

Onsdag den 6. juli

Dagen var afsat til en heldagstur til Museet for Søfart i Helsingør. Der var god tid til at nyde en tur langs Øresund på vej til Helsingør. Vejret var tilmed perfekt til en lille pause ved Snekkersten Strand, med fiskeskuret Det gule Palæ. Efter en god pause i sol og varme ved stranden, kørte vi videre til Museet for Søfart. Ved ankomst blev vi delt op i grupper. Guiderne viste os rundt i det store museum, der er bygget ind i den gamle flydedok på det tidligere Helsingør Skibsværft.

På museet var der en flot og spændende særudstilling om kongeskibet Dannebrog. Museet er inddelt i mange specielle udstillinger, bl.a. fra handelsskibenes ture til Kina, de gamle danske rederier, de danske søfolks farlige arbejdsforhold i konvojer under 2. Verdenskrig og en udstilling helt op til dato med de kæmpestore containerskibe. Danmark er en gammel og stærk søfartsnation, som vi bør være stolte af.

(fortsætter side 6)

En **lille ændring** som gør,
en **kæmpe forskel** for **alle**.

eakin **Cohesive**[®] slim
Din lækagebeskytter

Vedvarende beskyttelse til stomier
under 50mm

REF Tykkelse: 2,8mm
839005 Diameter: 48mm

eakin **Cohesive**[®] small
Din ekstra beskytter

Til stomier under 50mm med hyppigt
output eller urin

REF Tykkelse: 4,2mm
839002 Diameter: 48mm

eakin **Cohesive**[®] stomawrap
Din tidssparer

Til større eller uregelmæssigt formede
stomier over 50mm

REF Tykkelse: 3,0mm
839006 Diameter: 85mm

eakin **Cohesive**[®] large
Bedste "dækning"

Til udglatning af ujævne hudoverflader
eller et større hudområde

REF Tykkelse: 2,1mm
839001 Diameter: 98mm

Gør eakin **Cohesive**[®] tætningsringe til
dit førstevalg ...hver dag.

Tlf: 49 26 13 99
info@focuscare.dk
www.focuscare.dk

Focuscare

Østervangsvej 21, 8900 Randers C

COPA Sommerophold 2022, fortsat:

De medbragte madpakker blev nydt i solskinsvejrer ved kajen eller lidt tilbagetrukket i skyggen. Inden afgang fra Helsingør blev depoterne fyldt op med kaffe og sødt. Hjemturen var langs nordkysten for at finde et passende sted til en pause og is. Det lykkedes ikke. De steder, hvor der var plads til en bus, var lukkede. Nå sådan er livet, også for voksne, der havde glædet sig til en is. Hjemme på hotellet kom det gode humør tilbage. Aftenmenuen var stegt flæsk med nye kartofler og til dessert pandekager med is. Så var dagen reddet.

Torsdag den 7. juli

Den sidste uflugt under opholdet var til Sporvejsmuseet Skjoldenæsholm. Lokalformand Nordsjælland, Michael Petersen, havde arrangeret rundvisning, køretur i en gammel Aarhus sporvogn, der hentede os straks ved ankomsten til museet. Det var dejligt, da det regnede. Ved den store remis blev vi delt op i små hold, så guiderne bedre kunne tage os rundt på tur i de ret snævre gangarealer, der er mellem de mange sporvogne.

På museet er der også mange gamle busser fra hele landet. Tænk, jeg så en bus, jeg har kørt, da jeg var buschauffør ved Aarhus Sporveje. Ja, ja, jeg er endnu ikke gammel nok til at komme på museum. Efter rundturen var der i remisen dækket op med kaffebord.

Da vi mente, det var tid til afgang fra Skjoldenæsholm, var der flere deltagere, der pludselig spurgte, hvornår skal vi på tur rundt med sporvognen?? De havde glemt at tage med på den tur, der var oplyst til deres gruppe. De fik dog en tur, inden vi sagde farvel og tak til Michael og guiderne.

Det var planlagt i programmet, at hvis der var tid kørte vi en tur til Skovtårnet ved Næstved. Tiden var skredet, så vi ændrede ruten til Vallø Slot. Her var der dog kun tid til en lille tur rundt i parken.

Om aftenen var der møde i baren til hyggesnak.

Fredag den 8. juli

Hele dagen var til egen disposition. Mange valgte at køre på udflugt til en egen valgt seværdighed, på familie- vennebesøg eller blot slappe af med en tur rundt i Roskilde.

Om aftenen var der festmiddag: tunforret, kalvefilet med tilbehør og iskage med frugt. Vores "faste" festmusiker Axel Boel underholdt under middagen med taffelmusik og spillede senere dansemusik, til de der havde kræfter til at svinge træbenene. Aftenen sluttede med en godnatdrink og sov godt.

Lørdag den 9. juli

Efter en god morgenbuffet med et kæmpeudvalg af alt muligt sluttede COPA ugen. Det var tid til at vende hjem til dagligdagen med et noget mindre udvalg af madvarer i det hjemlige køleskab.

Tak til jer alle for en god uge.

Det var så lidt om sommeren 2022 - nu må vi se, hvad der tilbydes sommeren 2023.

h.g.

Stoma
Skin
Soul

Holder din klæbeplade
 huden naturligt sund?

NovaLife TRE™ er designet til at **holde din hud naturlig sund** på tre måder:

- ET** Absorberer stomi-output og fugt
- TO** Klæber sikkert på din hud og er desuden let at tage af
- TRE** Opretholder hudens naturlige pH-niveau. Det kan være med til at reducere fordøjelsesenzymernes skadelige virkning på din hud

Få mere at vide på www.dansac.dk, hvor du også kan bestille vareprøver eller du kan kontakte kundeservice på **tlf. 4846 5100** eller maile til dk.salg@dansac.com.

DK-00164

CE Læs vejledningen før brug for oplysninger om anvendelse, kontraindikationer, advarsler, forholdsregler og instruktioner. Dansac-logoet, NovaLife og TRE er varemærker tilhørende Dansac A/S. ©2023 Dansac A/S

dansac

Pårørende til personer med kolorektal kræft søges til interviewkandidatspeciale

Vi er to sygeplejersker, som netop har påbegyndt vores afsluttende kandidatspeciale.

Vores speciale har pårørendes oplevelser og behov for støtte fra sundhedsvæsenet som omdrejningspunkt.

I dag anses pårørende som en stor ressource – men er der balance i de opgaver pårørende tildeles og den støtte de tilbydes? Dette ønsker vi at undersøge.

Dit perspektiv er vigtig for vores speciales resultat, og vi håber derfor at DU har lyst til at deltage.

Hvad kræver det af dig?

- Et interview á max en times varighed
- Interviewet vil blive afholdt i februar/marts måned.
- Dato, tid og sted vil aftales i samarbejde med dig, således det passer ind i din hverdag.

Ønsker du at deltage eller blot høre mere om specialet, så tøv ikke med at kontakte os for nærmere info.

Vi håber at høre fra dig.

Med Venlig hilsen

Celina Skovbjerg og **Pernille Olesen** Stud. Cand, Cur. Syddansk Universitet

Tlf.: 29 85 64 96 / 26 37 24 93

E-mail: cesko21@student.sdu.dk / peole21@student.sdu.dk

Bliv støttemedlem eller almindeligt medlem af COPA

Ja tak - jeg vil gerne være medlem af COPA .

NAVN.....

ADRESSE.....

POSTNR.....BY.....

MAIL.....

TLF.....

Fødselsår.....Stomitype.....

Uden ekstraudgift vil jeg gerne være medlem af (sæt kryds):

☐ Ungdomsgruppen	☐ Colitis/Crohn-gruppen
☐ Urostomigruppen	☐ Forældregruppen
☐ Familiær Polypose-gruppen	☐ Almindeligt medlem (kr. 275,00 pr. år)
☐ Pensionistmedlem (kr. 175,00 pr. år)	☐ Støttemedlem (kr. 175,00 pr. år)

Ønsker medlemsblad tilsendt: Ja: Nej:
(medlemsbladet sendes gratis)

Sendes (gerne i kopi) til: COPA, Jyllandsgade 41, 4100 Ringsted eller giv oplysningerne på sekretariatet@copa.dk

Fra
påføring til
aftagning

huden
forbliver
beskyttet.

Mere hudbeskyttelse. Mindre hudirritation.

Klæbefjerner, som får pladen til hurtigt, smertefrit og let at slippe huden & Hudbeskyttelse, der beskytter mod output og kropsvæsker.

- Silikonebaserede formler og dermatologisk testet for hudvenlighed
- Svier ikke for ekstra komfort

EN SUND RELATION HVER DAG, HVOR SOM HELST.

ESENTA™

For gratis vareprøver og mere information besøg www.convatec.dk eller kontakt os på tlf. 48 16 74 75 eller convatec.danmark@convatec.com

“Sådan fortæller vi bedre historier med personer, der har en diagnose eller et handicap”

DR B&U vil gerne fortælle flere og bedre historier med børn og voksne, som har en diagnose eller et handicap. Derfor har vi valgt at undersøge, hvordan vi kan blive bedre til det. Det har resulteret i de her 10 råd, som vi også gerne vil dele med dig.

Rådene er baseret på en researchfase med input fra mere end 100 forskellige kilder. Heriblandt børn og voksne, der selv lever med en diagnose eller et handicap, samt patientforeninger og ekspertkilder - bl.a. **Familiegruppen i COPA**.

De mange inputs er blevet analyseret og kogt ned til 10 råd, som er henvendt til journalister, tilrettelæggere og andre historiefortællere.

Rådene er testlæst af to patientorganisationer og to ekspertkilder samt af projektlederen for DR's mangfoldigheds- og tilgængelighedsteam.

På baggrund af deres feedback er rådene tilpasset og uddybet i en folder på 30 sider, hvor man kan læse mere om dem. ■

DR's 10 gode råd til journalister og historiefortællere:

Sådan fortæller vi bedre historier med personer, der har en diagnose eller et handicap

- 1 Involver dem, det handler om**
Mangfoldige teams giver mangfoldige idéer og produkter. Involver dem, det handler om, i alle faser af produktionen.
- 2 Gør det lettere for alle at være med**
Vi kan ikke involvere dem, det handler om, hvis vores arbejdsplads- og/eller metoder er utilgængelige for dem. Spørg folk, hvad de konkret har brug for. Ofte kan små ting gøre en stor forskel, der gør det lettere at være med.
- 3 Variér, hvor meget diagnoser og handicap fylder i forskellige historier**
Tænk på repræsentation som et spektrum, der spænder fra historier uden diagnoser eller handicap, til historier, der 100 % har dem i fokus. Personer med diagnoser og handicap ønsker at være med i alle typer historier.
- 4 Vær nuanceret og undgå stereotyper**
Ingens liv er 100% let eller svært. Vis både en persons styrker og udfordringer. Det kan være lige så stereotyp at vise nogen, som ingenting kan, som at vise nogen, der kan alt.
- 5 Vis mennesket før diagnosen eller handicapet**
Sæt mennesket først. Både visuelt, sprogligt og generelt i din fortælling. Undgå for eksempel at beskrive eller filme en kørestol, før du fortæller om eller viser mennesket.
- 6 Vær opmærksom på dit sprogbrug**
Sig som udgangspunkt "person med handicap" fremfor "handicappet". Husk, at nogen har en diagnose og lever med den. De lider ikke nødvendigvis af den eller er ramt af den.
- 7 Tal mindre om det synlige og mere om det usynlige**
Personer med synlige diagnoser og handicap er ofte trætte af at blive spurgt ind til dem. Personer med usynlige diagnoser har til gengæld ofte et ønske om at sætte ord på det, som andre ikke kan se. Afklar ønsker med din kilde eller målgruppe.
- 8 Lad din kilde eller karakter være aktiv fremfor passiv**
Vis din kildes eller karakters handlekraft og det, de har at byde på. Undgå at reducere dem til passive objekter, som bare er dækbilleder eller rekvisitter i andres fortælling.
- 9 Sæt konkrete mål og benspænd for jer selv**
Hav et konkret mål for, hvor mange af jeres kilder eller karakterer, der skal have en diagnose eller et handicap. Sæt benspænd. Hold jer selv oppe på dem.
- 10 Husk: Det er ok at fejle, hvis du prøver at lære af dine fejl**
Lad ikke berøringsangst eller frygten for utilsigtet at støde nogen holde dig tilbage. Gør dit forarbejde, så godt som du kan. Hvis du alligevel får kritik, så lyt til den og lær af den. Så kan du gøre det bedre næste gang.

LÆR

DR

DR Lær er DR's læringsunivers.

Her finder du digitale, underholdende og engagerende leg- og læringsforløb baseret på indhold fra DR.

DR Lær

Fredrik Bajers Vej 9

9220 Aalborg Øst

M +45 28 147 137

inla@dr.dk

www.dr.dk/lær

www.dr.dk/spire

www.dr.dk/skole

www.dr.dk/studie

Vi er også på Facebook!

Søg på DR Spire, DR Skole eller DR Studie.

CONFIDENCE® NATURAL ADVANCE

Klæber hurtigere, stærkere og længere

I Salts serien af 1-dels stomiprodukter kommer der nu en klæber, der har en 30% kraftigere klæber, hvilket betyder en forbedret sikkerhed og mindre risiko for at opleve lækager.

Fortsat beriget med Aloe Vera, som kan berolige og beskytte huden. Med den unikke 5-slidsede Flexifit® klæber for en forbedret tilpasning. Du får alle fordelene fra det oprindelige Confidence® Natural produkt, dog med en forbedret hydrokolloid klæber.

Confidence® Natural Advance lukkede og tømbare poser er også tilgængelige med klæber i ekstra stor størrelse. Med dette større område på pladen, kan denne stomiplade klippes op til 80 mm x 90 mm.

SÆTTER SIG HURTIGERE

Opnår mere end 90% af den maksimale klæbekraft inden for bare de første 30 sekunder*

KLÆBER STÆRKERE

30% mere klæbekraft end vores originale klæber*

SIDDER LÆNGERE

25% mindre udvaskning over en 24 timers periode*

(Gælder urostomiprodukter)

*Data opbevares hos Salts Healthcare.

Recognising Salts research
into healthy stoma skin

DERMATOLOGICALLY
ACCREDITED

**Kirstine Hardam A/S, Fabersvej 15,
7500 Holstebro, Tlf.: 97 42 32 33
Mail: post@hardam.dk • Webshop: www.hardam-shop.dk**

Kirstine
HARDAM
Livskvalitet efter operation

Tarmkræft i Danmark: Fra bundskraber til Nordens højeste overlevelse

Samling af specialer, tværfagligt samarbejde, efteruddannelse og forskning har medvirket til, at Danmark er gået fra at have den laveste til den højeste overlevelse efter tarmkræft i de nordiske lande. Men de store fremskridt må ikke blive en sovepude, siger professor Søren Laurberg.

Siden 1970, da man begyndte at sammenligne kræftoverlevelsen i de nordiske lande, har Danmark haft den absolut dårligste femårsoverlevelse efter tarmkræft.

Men sådan forholder det sig ikke længere. Et halvt århundredes bundplacering er vendt, og i dag har både danske mænd og kvinder den højeste overlevelse i Norden.

73% har overlevet deres tarmkræftdiagnose mindst fem år, efter de fik deres diagnose, viser den seneste opgørelse fra NORDCAN, der dækker perioden 2016-2020.

'Vi var røven af 4. division'

Søren Laurberg er professor i Mave- og Tarmkirurgi ved Institut for Klinisk Medicin på Aarhus Universitet, tidligere præsident for Det Europæiske Tarmkirurgiske Selskab (ESCP) og internationalt anerkendt for sin indsats for at forbedre overlevelsen hos patienter, der behandles for tarmkræft.

I årtier har han på nærmeste hold fulgt dansk kræftbehandling, der i 1990'erne haltede så alvorligt bagefter, at det blev tydeligt for politikerne, at der måtte gøres noget.

Erkendelsen førte til, at der i 1998 blev nedsat en Kræftstyregruppe, og da kirurgi har en så central rolle i behandling af kræft, valgte Sundhedsstyrelsen som det første område, at belyse hvordan man kunne forbedre tarmkræftkirurgi.

Styregruppen anbefalede samling af kirurgien på otte-ti afdelinger, forbedret tværfaglig samarbejde, fælles kurser for alle involverede specialer og en specialistuddannelse i tarmkirurgi samt styrkelse af forskningen.

- "Vi lavede alt for mange stomier, hvor vi fjernede hele endetarmen, og vi havde en dødelighed ved operationer på omkring otte pct., hvor den i dag ligger på omkring én pct. inden for 30 dage efter operationen. Det er på trods af, at vi i dag behandler flere ældre og mere syge patienter. Og der er immervæk stor forskel på, om det er en ud af 12 eller en ud af 100, der dør af en operation 2", siger Søren Laurberg og forklarer, at Sundhedsstyrelsens tarmkræft-rapport har haft afgørende betydning for løftet af behandlingskvaliteten.

- "Rapporten, der var baseret på en systematisk gennemgang af litteraturen, medførte blandt andet en samling af specialer. Hvor man f.eks. før havde 50 afdelinger, der

Screening for tarmkræft
Hvert år får ca. 4.600 personer kræft i tyk- eller endetarmen. Det er en af de største kræftsygdomme i Danmark. Med screening kan sygdommen opdages i et tidligt stadium eller som forstadier i form af polypper. Det giver bedre mulighed for behandling og helbredelse.
Læs mere om screening for tarmkræft på cancer.dk

Professor Søren Laurberg.

beskæftigede sig med endetarmskræft, har vi i dag kun 13. Det er ligesom et fodboldhold, hvor det ikke kan nytte noget, at man har en super god angriber, hvis målmanden ikke duer til noget. For 25 år siden var vi røven af 4. division i Danmark. Vi var gammeldags i vores behandlinger og opererede på nogen, som burde have haft strålebehandling først for at skrumpe svulsten, således den kunne fjernes helt ved operation", siger han.

'Den lille prøve har reddet mit liv'
75-årige Karen-Anke glemte i første omgang at deltage i screeningen for tarmkræft. Det kunne have kostet

hende livet, hvis ikke hun ved et lykketræf blev mindet om det. Desværre er hun langt fra den eneste, der lader være med at deltage i det tarmscreeningsprogram, som alle danskere over 50 år bliver inviteret til at deltage i hvert andet år.

Screeningsprogram er genialt

Ifølge Søren Laurberg er screeningsundersøgelserne meget vigtige, fordi de giver mulighed for at finde kræftsvulstene så tidligt, at man i mange tilfælde kan nøjes med lokal behandling. En lokal behandling giver meget mindre risiko for komplikationer og vedvarende gener, og i nogle tilfælde kan man fjerne forstadier til kræft, der med stor risiko vil udvikle sig til kræft.

(fortsætter side 14)

CeraPlus™ serien* er tilsat ceramid - en naturlig del af sund hud

Huden omkring en stomi bør ikke være irriteret. Faktisk bør den være lige så sund som huden andre steder på kroppen. CeraPlus™ klæberen fra Hollister er tilsat ceramid - et fedtstof, som forekommer naturligt i vores yderste hudlag. Ceramid binder cellerne sammen og danner en vandtæt og beskyttende overflade på huden, og det hjælper til at opretholde en naturlig fugtbalance i huden.

Få mere information på www.hollister.dk eller bestil en vareprøve ved at kontakte kundeservice på tlf.: 4846 5100 eller maile til hollister.dk@hollister.com.

Læs vejledningen før brug for oplysninger om anvendelse, kontraindikationer, advarsler, forholdsregler og instruktioner. Hollister-logoet og CeraPlus er varemærker tilhørende Hollister Incorporated. ©2023 Hollister Incorporated

DK-00168

*Remois er en teknologi fra Alcare Co., Ltd.

CeraPlus™
Ostomy Products

Ostomy Care
Healthy skin. Positive outcomes.

Tarmkræft i Danmark, fortsat:

Da det nuværende screeningsprogram i 2014 kom til, førte det i begyndelsen til et stigende antal kræftdiagnoser, men senere er tallet faldet igen. I dag undgår vi en del af kræfttilfældene ved at fjerne forstadierne.

- "Med screening kan vi finde kræften, inden den har givet symptomer, og patienterne ikke har mærket noget til den. Store polypper afgiver ofte en lille smule blod i afføringen, og det er ikke noget, man kan se med det blotte øje. Men det kan man altså i prøverne", siger Søren Laurberg, der kalder screeningsproceduren for 'genial'.

- "Umiddelbart ville man tro, at det med at undersøge egen afføring ville være et problem, men det er faktisk mere renligt end at tørre sig med toiletpapir – og det gør vi jo alle sammen. Screeningen foregår ved, at man får tilsendt et papirstykke, som man klister ned på toilettet. Her er der et lille hul, så urinen ikke bliver blandet med afføring. Bagefter stikker man en lille pind ned i afføringen, inden det placeres i et lille tilhørende glas. Bagefter kan man bare skylle papirstykket ud i toilettet. Det er så super smart!"

Senfølger og individuel efterkontrol

Med bedre screening finder vi i dag kræften tidligere. Nationale retningslinjer betyder, at de praktiserende læger er blevet bedre til at henvise patienterne til kikkertundersøgelser, og kvaliteten af undersøgelserne er også blevet bedre.

Da langt de fleste patienter i dag overlever efter en tarmkræftbehandling, er der behov for individualiseret kontrol - afhængig af personens behov og risiko for, at kræften kommer igen.

- "Det er også vigtigt at interessere sig for, om patienten har fysiske og psykiske senfølger, mener Søren Laurberg. En forholdsvis stor del dem, der har været i behandling for tarmkræft, lever nemlig med generende senfølger, der kan sætte store begrænsninger for, hvilket liv, de kan leve", forklarer han.

- "En del har fået beskadiget tarmfunktionen og ved aldrig, hvornår de pludselig skal på toilettet, selvom de måske lige har været det. Det kan være enormt invaliderende, og mange er bange for at bevæge sig ud, fordi de altid skal vide, hvor det nærmeste toilet befinder sig. Stråling og operation for endetarmskræft kan også påvirke nerverne og ardannelsen i underlivet, hvilket fører til hyppige blæresymptomer, seksuelle problemer hos kvinder med især skrumning af skeden og regulær impotens hos mænd".

- "Vi skal blive bedre, men vi er faktisk kommet rigtig langt inden for behandling af senfølger efter tarmkræft. I Danmark har vi været pionerer indenfor at hjælpe de her patienter ved at tale med dem om deres symptomer, regulere hvad de spiser, gøre noget ved toiletbehandling, un-

derstøtte afføringstrangen og måden man tømmer sin tarm på. Vi har fundet ud af, at efterkontrollen skal være meget individuel. Man har behov for enkelte billedundersøgelser, men mange patienter har også et stort behov for at snakke med læger eller sygeplejersker om deres forløb", siger han.

'Det tog lang tid at vænne mig til den stomi'
Det har taget tid for 32-årige Stinne Leth at vænne sig til den nye krop, hun vågnede op med efter en tarmoperation i 2017.

Hun er uheldeligt syg med tarmkræft og lever med senfølger efter en operation, hvor en kræftsvulst og en halv meter af tyktarmen blev fjernet. Dagligt kæmper hun med sin mave og fordøjelse.

Forskningen skal følge med

Der er god grund til at glæde sig over de store fremskridt på tarmkræftområdet. Men ifølge Laurberg er det samtidig vigtigt ikke at lade resultaterne blive en sovepude. Vi skal fortsætte med at prioritere specialisering og forskning i tiltag, der gavner patienterne. Vi kan nemlig blive langt bedre, end vi er i dag.

Screening og øget bevågenhed har ført til, at vi finder kræften meget tidligere. Tilsvarende har nye avancerede lokalkirurgiske indgreb og strålebehandlinger samt helt nye onkologiske behandlinger (en mindre andel af patienterne ser ud til at blive helbredt alene ved immunterapi) betydet, at mange personer undgår stor kirurgi – men det er meget vigtigt, at vi i tværfagligt samarbejde får ordentlig dokumentation via forskning, og er med helt i front inden for forskning, da man må forvente, at der sker store ændringer i behandlingen af tarmkræft inden for de næste 10-20 år.

- "Der bliver i øjeblikket arbejdet med, at man sluger en tablet med et lillebitte kamera indeni, der kan tage billeder indvendigt i tarmen. En anden metode, der bliver forsket i, er, at kræftsvulster og forstadier har nogle ændringer i arvmassen. Har man mulighed for at finde og teste dem gennem en blodprøve i generne, er det enormt interessant", siger han og tilføjer:

- "Det, der er smart i dag, er ikke det samme, som er smart om bare få år. Derfor er det vigtigt, at det hele ikke bare ender som samlebåndsfabrik, og at sygehusejerne også bruger penge på forskning og vedvarende tværfaglig efteruddannelse, så tingene fortsat bliver bedre for patienterne. Vi har desværre set, at de anbefalinger, Sundhedsstyrelsen tidligere er kommet med i forhold til at afsætte flere ressourcer til at styrke forskningen på området, ikke er indfriet. Argumentet er ofte, at det bliver for dyrt. Men hvis man ikke sørger for at følge med, så bliver det endnu dyrere".

*Kilde: Kræftens Bekæmpelse (www.cancer.dk). Tekst: Frej Bramming
 Foto: Ejgil Lihn, Rikke Hovn Poulsen, Julie Emilie Simpson og privat.*

"Det er en kæmpe lettelse for mig at have en leverandør, som har en oprigtig interesse for, hvordan jeg har det."

- Brian, 59 år, Skibby

Vil du også have dine stomiprodukter leveret direkte fra Coloplast?

Hurtig levering, de rette produkter og personlig service har gjort hverdagen lettere for den 59-årige lastbilchauffør, Brian Kresten Andersen. Som mange andre har Brian valgt at få sine produkter leveret gennem Fritvalgsordningen Coloplast® - et tilbud, som har eksisteret siden 2017. Hos os får du altid Coloplasts bedste produkter. Alle SenSura® Mio poser er med filter 500, der reducerer lugtgener og ballooning – naturligvis leveret i original dansk emballage.

- ✓ Fleksibel bestilling på telefon, mail eller online
- ✓ Hurtig levering inden for 1-2 hverdage
- ✓ Gratis lugtreducerende stomiaffaldsposer
- ✓ Din egen personlige rådgiver, hvis du får brug for hjælp
- ✓ Gratis levering til alle adresser i EU
- ✓ 50 % rabat på tilbehørsprodukter i Coloplast webshop

Ønsker du også at vælge Coloplast som leverandør og benytte dig af alle vores fordele, er der ingen meromkostninger – hverken for dig eller for din kommune – vi matcher altid din bevilling.

Vil du vide mere

Ring til os på 49 11 12 20 og få en uforpligtigende snak om dine muligheder – vi sidder klar på telefonen alle hverdage mellem 8.30-16.00. Du er også velkommen til at læse mere på coloplast.to/FritvalgCPstomi

📞 Ring til os på 49 11 12 20

Tværsæktorielle indkøb af stomihjælpemidler

Henning Granslev, COPA landsformand:

"Jeg har tidligere i Copa-bladet skrevet en del om det *Tværsæktorielle indkøb af stomihjælpemidler*. Nedenstående meddelelse kom den 20.12.22.

Personligt er jeg ikke helt tilfreds med, at der kommer et Fælles Service Center. Jeg frygter lidt, at der kan blive en udfordring, om stomiopererede kan blive hjulpet til at løse problemer med valg af det rette produkt. MEN - lad nu tiden vise, om min frygt er ubegrundet.

Der bliver lavet en tilfredshedsundersøgelse her og nu og efter et år. Det er positivt. Ligeledes er det også positivt, at fremover kan stomiopererede få en bevilling på de produkter, som de ønsker og er blevet fortrolige med ved udskrivning fra sygehuset.

Med ønske om en god aftale, der fremover i mange kommuner kan skabe ens regler om bevillinger på personlige hjælpemidler".

h.g.

Tværsæktorielle indkøb

Regioner og kommuner indgår banebrydende fælles udbud af stomiprodukter

Borgeren sættes for alvor i centrum, når regioner og kommuner i Midtjylland og Syddanmark går sammen om et udbud, der sikrer borgerne adgang til de samme stomiprodukter på tværs af administrative grænser og pengeasser. Samtidig vil et fælles servicecenter, websystem og lagerløsning gøre det lettere for borgere med stomi at bestille de nødvendige produkter og få vejledning.

Som stomiopereret er det afgørende, at produkterne passer til ens krop, så man undgår gener, lækage og har mulighed for at fungere mest optimalt i dagligdagen. Mange stomi-patienter oplever dog ofte, at de produkter, de har fået udleveret på hospitalet og er blevet fortrolige med, ikke er mulige at bestille, når de er udskrevet fra hospitalet og skal bestille produkterne igennem kommunen.

Årsagen er, at kommuner og regioner ikke køber stomiprodukterne fra samme leverandører og derfor ikke nødvendigvis har adgang til de samme produkter. Ofte bliver det starten på en længere proces, hvor borgeren skal ansøge kommunen om et særligt – og måske væsentligt dyrere – produkt. Det kan skabe utryghed hos borgeren, som i forvejen er i en ny og sårbar situation efter at være blevet opereret med stomi.

Det bliver nu lavet om med det fælles udbud af stomiprodukter, hvor Region Midtjylland, Region Syddanmark og de fleste kommuner i de to regioner fremover vil tilbyde borgerne et fælles produktsortiment, fælles lagre og et fælles websystem at bestille igennem.

Samarbejdet mellem kommuner og regioner glæder i høj grad regionsrådsformanden i Region Midtjylland, Anders Kühnau:

–"Med det tværsæktorielle samarbejde får vi løst flere udfordringer på én gang til gavn for borgeren, som vil opleve et mere sammenhængende sundhedsvæsen. Samtidig er der et kæmpe potentiale i at lave fælles udbud og optimere processer og borgerforløb på tværs af kommuner og regio-

ner. Denne model kan skaleres til at omfatte endnu flere regioner og kommuner, ligesom løsningen med et fælles servicecenter og websystem kan bruges til sundhedsprodukter for andre borgergrupper. Det er noget, vi skal se nærmere på fremadrettet."

Et sammenhængende forløb til gavn for borgeren

Ligesom regioner og kommuner i dag tilbyder forskellige stomiprodukter, har regioner og kommuner også hver deres lager- og logistikløsninger.

Regionerne får leveret produkterne direkte til fælles lagre eller hospitalsenheder og i større mængder, hvorimod kommunerne leverer dør-til-dør til hver enkelt borgers private adresse.

Fremover vil borgerne i Midtjylland og Syddanmark nemt og bekvemt kunne bestille stomiprodukterne igennem et nyt fælles websystem. Selvom man bestiller flere produkter fra forskellige producenter, vil borgeren modtage én samlet pakke, som er pakket på et fælles lager og sendt hjem til borgeren i diskret indpakning.

Samarbejdet mellem kommuner og regioner omfatter også en service- og supportenhed, Fælles Service Center, hvor borgeren kan få telefonisk hjælp til spørgsmål til bevilling, bestillinger eller produkterne generelt. Igennem Fælles Service Center kan borgeren desuden få uvildig rådgivning til valg af produkter hos sundhedsfagligt personale - uafhængig af produktleverandøren og uanset hvilken kommune eller region, man er bosat i.

Et mere effektivt sundhedsvæsen

Udviklingen af den nye løsning har taget tid og har mødt barrierer undervejs af juridisk, kulturel, organisatorisk og

økonomisk karakter. Men regionerne og kommunerne har fundet en god løsning. Det mener administrerende direktør for Ældre og Handicapforvaltningen i Odense Kommune, Gitte Østergaard:

"Projektet har fundet en ny løsning, der skaber værdi for både borgere med stomi og for samfundsøkonomien. Det har krævet stor vilje fra kommuner og regioner i forhold til samarbejde, forandring, vedholdenhed og ressourcer. Jeg vil gerne takke alle involverede for deres tillid, indsats og tålmodighed. Det viser med al tydelighed, at vi sammen kan nedbryde barrierer, og jeg glæder mig til at fortsætte det gode samarbejde." ■

Fakta

- Samarbejdspartnerne i aftalen omfatter Region Midtjylland, Region Syddanmark, 17 kommuner i Midtjylland samt 14 kommuner i Syddanmark.
- Tilsammen indkøber regionerne og kommunerne stomiprodukter for ca. 140 mio. kr. om året til ca. 7.200 borgere med stomi.
- De to regioner og 31 kommuner har netop underskrevet hovedparten af de fælles kontrakter på udbuddet af stomiprodukter, websystemet og lagerlogistik.
- Implementeringsfasen varer ca. 6-8 måneder og begynder umiddelbart efter kontraktunderskrift.
- Aarhus Kommune og Odense Kommune tager som de første den nye løsning i brug. De øvrige kommuner i Midtjylland og Syddanmark bliver en del af ordningen, når deres nuværende aftaler udløber.
- Borgere vil få nærmere information direkte fra egen kommune, når de enkelte kommuner tager løsningen i brug.
- Projektet er støttet med 1,5 mio. kr. af Erhvervsstyrelsens pulje til innovative indkøb i sundhedsvæsenet.
- Projektet udmønter økonomaftalerne 2019 for regioner og kommuner.
- Den estimerede aftaleværdi er:
 - Stomiprodukterne: 460 mio. kr. over 4 år
 - Lagerlogistikfunktion: 130,5 mio. kr. over 8 år
 - Websystem: 8 mio. kr. over 4 år.
- Det fælles udbud af stomiprodukter har desuden betydet en ændret fordeling af udgiften mellem regioner og kommuner.
- Samlet set har det fælles udbud givet en akkumuleret samfundsmæssig besparelse på 53,8 mio. kr. over fire år. På sigt vil der også kunne komme administrative effektiviseringsgevinster.

Fakta om den tværsektorielle løsning

Den fælles løsning mellem regionerne og kommunerne består af:

- Et websystem, hvor borgeren kan se og bestille de bevilligede produkter.
- En uvildig service- og supportenhed, Fælles Service Center, hvor borgerne kan få sundhedsfaglig hjælp over telefonen til bestillinger og navigation i websystemet.
- En fælles lager- og logistikfunktion, som sikrer, at bestillingen bliver pakket korrekt og leveret direkte til borgeren.

I det nye regeringsgrundlag - 'Ansvar for Danmark' er et afsnit om 'Sundhed' (afsnit 3.4) og et afsnit om 'Mennesker med handicap' (afsnit 6.5).

Nedenstående hvad **Danske Handicaporganisationer (DH)** kommenterer vedrørende disse to afsnit.

Det er en hovedprioritet for regeringen, at vi har et velfungerende sundhedsvæsen.

Regeringen

Ansvar for Danmark

Det politiske grundlag for Danmarks regering

DECEMBER 2022

Ansvar for Danmark
Det politiske grundlag for Danmarks regering.
December 2022.

Publikationen kan hentes på:
www.stm.dk
www.regeringen.dk

NOTAT FRA DANSKE HANDICAPORGANISATIONER

Regeringsgrundlaget i handicapperspektiv

I det omfattende regeringsgrundlag for den nye SVM-regering har handicap fået sit eget afsnit. Men andre dele af regeringsgrundlaget har også interesse for mennesker med handicap og i et notat (Sag 27-2022-00718 – Dok. 611490) giver DH en kommentar til alle punkter i et handicapperspektiv.

Nedenstående bringes to afsnit herfra - 'Sundhed' og 'Bedre muligheder for mennesker med handicap'.

Sundhed (afsnit 3.4)

Der er to spor på sundhedsområdet: En akutplan som skal nedbringe ventelister på den korte bane og en indsats, der skal forbedre samspil mellem det specialiserede sundhedsvæsen (sygehuse) og det nære sundhedsvæsen (almen praksis og kommuner) på lang sigt.

Der nedsættes på baggrund heraf en strukturkommission, der skal udarbejde et beslutningsgrundlag, der opstiller modeller for den fremtidige organisering af sundhedsvæsenet. Ved udarbejdelsen af modeller skal kommissionen bl.a. se på geografi, social ulighed, organisering og opgavefordeling, økonomisk styring, kvalitetsstandarder, patientrettigheder og frit valg. Strukturkommissionen nedsættes inden udgangen af 1. kvartal 2023 med henblik på at afrapportere i foråret 2024, så følgelovgivning kan behandles i folketingssamlingen 2024.

(fortsætter næste side)

DANSKE HANDICAPORGANISATIONER

Regeringsgrundlaget i handicapperspektiv, fortsat:

DH mener, at det er helt afgørende at der opnås bedre sammenhæng mellem det specialiserede og det nære. Samt at der kommer øget fokus på kvalitetsstandarder og patientrettigheder i særligt det nære sundhedsvæsen. Alt for mange patienter og borgere med komplekse forløb og handicap bliver tabt mellem flere stole, og får ikke den indsats de har brug for. Det skaber øget ulighed i sundhed og derfor ser vi det som et vigtigt skridt i den rigtige retning, at der kommer et øget fokus på at skabe mere sammenhængende forløb og høj kvalitet for alle patienter.

Ny 10-årig psykiatriplan

Der gennemføres en ny 10-årig psykiatriplan, hvor der på baggrund af sundhedsstyrelsens faglige oplæg, nu afsættes 3 mia. kr. over den samlede 10 års periode, således at planen er fuldt finansieret. Regeringen vil præsentere et udspil til forhandlinger blandt folketingets partier.

Der gennemføres derudover en gennemgribende modernisering af psykologsystemet, så flere der lider af angst og depression sikres egentlig rettigheder til hurtig behandling.

DH mener, at det er helt nødvendigt at psykiatrien opprioriteres. Derfor er vi det positivt at der nu kommer finansiering til at gennemføre det faglige oplæg til en samlet plan. DH ser frem til at følge og bidrage til forhandlingerne om en styrket psykiatri.

Det er positivt at en modernisering af psykologsystemet skal sikre at flere får adgang til behandling hurtigere. DH opfordrer til at man ser generelt på adgangen og tilskud til behandling – herunder også på muligheden for at få behandling hos en psykolog.

Bedre trivsel og sundhed blandt unge

Regeringen vil tage initiativ til en forebyggelsesplan målrettet børn og unge, som skal løfte sundhed og trivsel på tværs af sundheds-, kultur-, og børne- og skoleområdet.

DH mener, at børn og unge med både synlige og usynlige handicap trives i langt mindre grad end deres kammerater – ligesom der også her, er stor ulighed i sundhed. Derfor er det nødvendigt med en forebyggelsesplan som går på tværs af områder – at den også har fokus på børn og unge med handicap.

Bedre muligheder for mennesker med handicap (afsnit 6.5)

Bedre mulighed for mennesker med handicap i uddannelse og på arbejdsmarkedet

Regeringen vil lave en handlingsplan med det formål at ska-

be muligheder for mennesker med handicap. Her vil regeringen bl.a. sætte mål for, at flere med handicap kan bidrage på arbejdsmarkedet, og se på muligheder for at skabe mere fleksible uddannelsesveje for studerende med handicap.

DH mener, at det er meget positivt, at regeringen har fokus på behovet for mere fleksible uddannelser for at mennesker med handicap kan blive en del af arbejdsmarkedets fællesskab. DH vil spille ind med konkrete løsningsforslag.

Specialeplan og hjælpemidler

Regeringen vil fortsætte arbejdet for at indføre specialeplanlægning på det højt specialiserede handicapområde.

DH mener, at det er positivt, at regeringen vil indføre specialeplanlægning på det specialiserede handicapområde. For at sikre, at de gode intentioner i en specialeplan har effekt og realiseres til gavn for borgerne, er det afgørende, at specialeplanlægningen indeholder en fagligt forpligtende visitation og en solidarisk og bæredygtig finansiering. Det er ligeledes væsentligt, at viden og faglighed inden for det højt specialiserede område deles med det øvrige specialiserede område.

Det bør overvejes om dele af specialeplanen skal tænkes ind i strukturkommissionens arbejde på sundhedsområdet.

Hjælpemidler

Regeringen ønsker at forenkle reglerne for visitation til hjælpemidler, så borgerne oplever øget tilgængelighed, mindre ventetid og mere smidig visitation.

DH mener, at regeringens ambitioner på hjælpemiddelområdet er gode. Kommunernes og regionernes indkøb, udbud, visitation og udlevering af hjælpemidler bør samles i en række større enheder - Hjælpemiddelcentre. Hjælpemiddelcentrene placeres i regionerne, som får ansvaret for at bevilge hjælpemiddel til borgeren. Centrene vil desuden sikre, at den nødvendige specialistviden om hjælpemidler, som langt fra er i alle kommuner i dag, samles til gavn for en bedre og mere effektiv sagsbehandling.

Det bliver derudover vigtigt med et fokus på overgangen mellem et behandlingsredskab og et hjælpemiddel. DH ønsker afgrænsningscirkuleret afskaffet, så behandlingsredskaber også kan være hjælpemidler – og omvendt. Dette vil være en klar afbureaukratisering og ikke mindst en tydelig forenkling af området.

Sidste men ikke mindst er det værd at bemærke, at der ikke alene er lange sagsbehandlingstider for hjælpemidler men også for anden hjælp efter serviceloven. At vente op til flere år på at få den rette hjælp kan have fatale konsekvenser for den enkelte. DH mener derfor, at regeringen også skal tage initiativ til at nedsætte sagsbehandlingstiderne på socialområdet. ■

Ønsker du at støtte Nepal projektet

NepaliMed Denmark er en dansk, frivillig forening stiftet 12. juni 2012. Formålet for foreningen NepaliMed Denmark er at finde og udvikle samarbejds muligheder mellem Dhulikhel Hospital og danske partnere. Oplysninger om medlemskab findes på www.nepalimed.dk

Igennem Stomiforeningen COPA er det muligt at støtte med en donation til **Nepal Ostomy Association**.

Støtten er tænkt således: COPA indsamler økonomi til at fremsende XX antal kasser stomibandager til **Nepal Ostomy Association**. Stomihjælpemidler, som skal doneres, leveres af Stomiklinikken Hvidovre Hospital, og transporten vil blive finansieret af økonomisk støtte doneret til COPA. Antal af kasser, der kan sendes, afgøres af beløbet som indsamles. En evt. støtte kan indbetales til: COPA bankkonto: 9886-0000483407 **vigtigt** skriv **NEPAL**.

Bemærk venligst: Støtten til Nepal projektet har ingen betydning for vores hjælp med at indsamle stomihjælpemidler til vores venner i Odesa, Ukraine.

Alle har ret til et godt liv

Støtte og vejledning til tarmkræftpatienter og pårørende

INVITATION TIL KONFERENCE OM TARMKRÆFT

FREDAG D. 10. MARTS 2023, KL. 9.30 – 16.00

KRÆFTENS BEKÆMPELSE, STRANDBOULEVARDEN 49, 2100 KØBENHAVN Ø

Alle medlemmer, pårørende og andre interesserede er hjerteligt velkomne. Der er fri entré.

Tilmelding (af hensyn til forplejningen) senest d. 27.februar på info@tarmkraeft.dk

Foreløbigt program

Tema omkring senfølger.

Kl. 09.30 - 10.00	Ankomst og registrering, kaffe/the og brød.
Kl. 10.00 - 10.05	Velkomst v/Tarmkræft foreningens formand Hans Foged.
Kl. 10.05 – 11.00	Klinik for Senfølger v/ Janne Fassov ; Institut for Klinisk Medicin - Lever-, Mave- og Tarmsygdomme Uddannelsesansvarlig ledende overlæge, postgraduat klinisk lektor Aarhus Universitets Hospital
Kl. 11.15 – 12.10	Minimering af senfølger. Rådgivning til kræftpatienter Hvorledes kan diættevejledning eller ernæring forbedre livet med senfølger v/Mette Borre , Klinisk Diætist, -Lever-, Mave-og Tarmsygdomme. Aarhus Universitets Hospital
Kl. 12.10 – 13.00	Frokost.
Kl. 13.15 – 14.10	Sakral Nerve Modulation. Som behandling af senfølger efter tarmkræft operation. v/ Stine Ydegaard Turiño ; Sjællands Universitetshospital, Kirurgisk Afdeling
Kl. 14.25 – 15.30	Senfølger Indlægsholder er på vej
Kl. 15.30 – 16.00	Afslutning og tak for i dag samt Kaffe/the og kage.

Vi forsøger at få nogle præsentationer til pauserne, COPA har givet tilsagn om en lille stand.

COPA deltager med en lille stand.

Tarmkræftforeningen

www.tarmkraeft.dk · info@tarmkraeft.dk · [f](https://www.facebook.com/Tarmkraeftforeningen) Tarmkræftforeningen

NYT FRA LOKALFORENINGERNE

COPA Storkøbenhavn

Lokalformand: Gethe Jacobsen, Topasvej 35, 2730 Herlev
tlf.: 40950953 e-mail: copa.stkb@gmail.com

Bestyrelsen ønsker jer alle et godt nytår og håber I får lyst til at deltage i vores arrangementer.

Siden sidst

Glade deltagere til julefest

Julefesten blev afholdt den 1. søndag i advent i For­enings­huset i Herlev.

Glade deltagere nød den gode mad og den dejlige ju­lemusik spillet af Troels og med flere fælles julesange.

Efter nogle timer med hygge og snak sluttede dagen med bankospil om dejlige præmier.

Og vi skiltes med at ønske hinanden glædelig jul.

Kommende arrangement

Jubilæumsfest

Lørdag den 11. februar

fra kl. 12 til 17

På Herlev Kro, Herlev Torv.

Herlev Kro.

Dette er i anledning af vores 40-års jubilæum (nærmere følger under festen).

Vi skal have velkomstdrik og en 3-retters middag med husets vine, øl og vand ad libitum under middagen. Bagefter kaffe.

Troels kommer som sædvanlig og hyggespiller undervejs. Måske er der nogen der har lyst til at sige noget eller har en sang?

Prisen for alt dette er kr. 195 for medlemmer og kr. 400 for andre (så meld jer hellere ind som støttemedlem i COPA Storkøbenhavn!).

Tilmelding senest 1. februar til Gethe pr telefon 40950953, gerne som sms eller på mail gethej@gmail.com
Betalning bedes overført til konto 2275 0747337721

Vi håber rigtig mange har lyst til at komme til denne fest.

Kommende arrangement

Generalforsamling 2023

Vi indkalder til generalforsamling
søndag den 19. marts kl. 14.

Men vi starter med at spise et par stykker smørrebrød kl.13. **Tilmelding hvis I vil spise med senest 10.marts** til Gethe 40950953 (gerne som sms) eller mail gethej@gmail.com

Det afholdes i **Foreningernes Hus, Gl. Klausdalsbrovej 444, Herlev.**

Dagsorden (ifølge COPA's vedtægter):

1. Valg af dirigent
2. Bestyrelsens beretning
3. Kassereren fremlægger regnskab
4. Aktiviteter i 2023
5. Indkomne forslag
6. Valg til bestyrelsen. På valg er næstformand og sekretær
7. Evt.

Efter generalforsamlingen spiller vi banko.

P.b.v. Gethe Jacobsen

COPA København/Frederiksberg

Lokalformand: Svend Larsen, Islelund 14, 1.tv., 2610 Rødovre
tlf.: 20576809 e-mail: copakbh@gmail.com

Siden sidst og kommende arrangement

Veloverstået julefrokost og kommende generalforsamling

Vi havde en dejlig julefrokost i november i Krøgers Have. 18 personer var mødt op til god mad og dejligt selskab. Der blev spillet banko med fine præmier og næsten alle gik hjem med gevinst.

Vores næste arrangement er generalforsamlingen, som finder sted **lørdag den 11. marts kl 12.30**

i Ålholm Kirke, Bramslykkevej 18 b, 2500 Valby.

Tilmelding senest den 8. marts til formand Svend Larsen på telefon 20576809, **hvis man ønsker at deltage i generalforsamlingen traktement.**

P.b.v. Hjørdis Mikkelsen

COPA Bornholm

Lokalformand: Inge Skovgaard Petersen,
Storegade 15 D, 3700 Rønne
tlf.: 30286530
e-mail: ingeskovgaard@live.dk

Kommende arrangement

Generalforsamling lørdag 11. februar kl. 13

COPA Bornholms generalforsamling i det nye år er lørdag den 11. februar klokken 13. Håber på stort fremmøde. Der er tilmelding til bestyrelsen såfremt du/I ønsker at spise med.

P.b.v. Inge Skovgaard P.

Fagligt Selskab for sygeplejersker i stomplejen

Kontaktperson til COPA er
Connie Guldbrand Lindhardt connieguldbrand@gmail.com

På hjemmesiden www.dsr.dk/fs22 kan du finde en opdateret oversigt over alle stomiklinikker i Danmark.

Bestyrelsen håber at alle er kommet godt ind i det nye år, og vi håber at se mange til vores generalforsamling.

[Siden sidst](#)

Julefrokost - stor tilfredshed

Der blev holdt julefrokost i festsalen Engbuen den 26. november. Vi havde bestilt maden fra en slagter i Birkerød, og også i år var der stor tilfredshed med arrangementet fra denne slagter. Formanden bød alle velkommen og fortalte lidt om, hvad der skulle foregå i løbet af eftermiddagen. Maden blev anrettet som buffet, så man havde frit valg til at vælge blandt de forskellige traditionelle juleretter. Der var selvfølgelig risalamande med mandel og mandelgave som afslutning på spisningen. Bagefter var der en pause, hvor bestyrelsen havde en del reklameting fra Kirstine Hardam som f.eks. kuglepenn, nøglesnor og blokke samt noget informationsmateriale om det at have stomi og leve et normalt liv med den.

Vi sluttede af med at spille andespil, hvor der blandt de mange fine gevinster var chokolade, vin, flæskesteg og ænder.

Kommende arrangement

Generalforsamling

Årets første medlemsmøde er generalforsamlingen.

Adresse: **Festlokale Engbuen 1, 3450 Allerød**

Tid: **Søndag den 19. marts kl. 13.00**

Vi indleder generalforsamlingen med en let frokost kl. 12.00, som lokalforeningen er vært for. Hvis du vil deltage i frokosten, vil vi gerne bede om tilmelding af hensyn til indkøb af smørrebrød, og der vil naturligvis også være noget at drikke til maden. Tilmelding til formanden hvis du vil spise med på tlf. 31130547 eller sms eller på mail: copa.ns@dk

I emnefeltet skrives generalforsamling og selvfølgelig navn. Tilmeldingen er kun til spisningen og vi regner med to stykker smørrebrød til hver. Selve generalforsamlingen begynder kl. 13.00, og er for alle medlemmer af COPA Nordsjælland. Under mødet vil der være øl/vand, kaffe og te samt småkager.

Bestyrelsen arbejder i øjeblikket bl.a. på en god tur til sommer, og hvor julearrangementet skal holdes er også ved at blive undersøgt.

Dagsorden

Formanden byder velkommen.

1. Valg af dirigent
 - a. Lovlig indkaldt.
 - b. Referent.
2. Formanden aflægger lokalforeningens beretning for 2022.
3. Kassereren fremlægger og gennemgår lokalforeningens reviderede årsregnskab for 2022.

Rådgivning Hillerød Sygehus

Husk rådgivning på Hillerød Sygehus, den første onsdag i måneden.

Næste rådgivning vil være onsdag den 1. februar og onsdag den 1. marts fra kl. 13.30 til kl. 15.00.

4. Formanden fremlægger forslag til aktivitetsplan for 2023:
 - Generalforsamlingen i 2024
 - Sommer-/efterårstur
 - Julefrokost i 2023, evt. til Gisselfeld.
5. Behandling af indkomne forslag.
6. Valg til Bestyrelsen:
 - a. Formanden Michael Petersen er på valg for 2 år, ønsker genvalg.
 - b. Bestyrelsesmedlem Gisela Schjøtt er på valg for 2 år, ønsker ikke genvalg.
 - c. Bestyrelsesmedlem Claus Ortved er på valg for 2 år.
 - d. Suppleant Linda Brouer er på valg for 2 år.
 - e. Revisor Villy Schjøtt er på valg for 1 år; ønskes genvalgt.
 - f. Revisorsuppleant Jytte, er på valg for 1 år; ønskes genvalgt.
7. Eventuelt.

P.S.: Bestyrelsen modtager gerne forslag til ture i det nye år og gerne forslag til nye bestyrelsesmedlemmer, da et af vores bestyrelsesmedlem stopper efter mange år i bestyrelsen. Forslag skal være sendt til bestyrelsen 14 dage inden generalforsamlingen.

P.b.v. Michael Petersen

COPA Roskilde / Køge

Lokalformand: Jette Frederiksen

Brombærvej 10, Gundsømagle, 4000 Roskilde

tlf.: 28827580 e-mail: jettebfrederiksen@hotmail.com

hjemmeside: <https://copa.dk/roskilde-koege/>

Siden sidst**Julefrokost på Jenners Seaside**

20. november holdt vi årets julefrokost.

De 32 fremmødte fik sig en dejlig oplevelse med udsigt ud over Køge Bugt. Maden var meget lækker og velserveret af stedets hyggelige tjener. Der var mandelgaver i form af gavekort til COOP. Vi spillede også julespil. Nogle af medlemmerne havde skaffet diverse sponsorgaver, og Jette havde suppleret med små blomster, "Brændende kærlighed".

(COPA Roskilde / Køge fortsætter næste side)

COPA Roskilde / Køge fortsat:

Ved 5-tiden sagde vi farvel efter en rigtig hyggelig dag. Da vi trådte ud fra restauranten, blev vi mødt af en blodrød solnedgang, en god afslutning på en dejlig dag!

Kommende arrangement

Generalforsamling 2023

Generalforsamling søndag 26. marts kl. 11.00 i Vor Frue Hallerne, Vor Frue Hovedgade 65, 4000 Roskilde.

Dagsorden ifølge vedtægterne.

Der bliver serveret smørrebrød. **Tilmelding til spisning** til

Jette Frederiksen **senest 16. marts.**

Tlf.: 28827580; træffes hverdage efter 18.00.

Kommende arrangement

Tur til Åben Have i Karise

13. maj inviterer Anna Kirstine Haugaard og hendes mand Ole, til en rundtur i deres Besøgshave i Karise.

Vi serverer sandwich til frokost, øl og vand kan købes.

Flere detaljer følger i næste blad.

P.b.v. Tove Christiansen

ÅBENT BREV TIL COLOPLAST

En oplevelse med Coloplast Fritvalgsordning – eller mit romerske eventyr

Jeg var i starten af september for første gang udenlands, siden jeg fik stomi; på ferie i Rom med min mand og min svoger og svigerinde. Allerede da vi ankom sent torsdag aften og jeg pakkede ud, fandt jeg ud af, at jeg havde glemt mit irrigationssæt. Jeg havde ellers hjemmefra tjekket alt tre gange: Har du nu husket poser (også et par tømbare), limløsnerspray og -serviet, Barrier Wipe serviet, skylleærmer osv., osv. Men altså havde jeg fuldstændig svedt ud, at jeg også skulle pakke mit irrigationssæt.

Jeg blev dog ikke spor urolig – for jeg har jo netop valgt Coloplast Fritvalgs-ordning, fordi de i en telefonsamtale fortalte, at de altid kunne hjælpe mig, hvis jeg skulle på ferie og opdagede, at jeg havde glemt noget – altså i hvert tilfælde i Europa. Stor var min forbavelse, da jeg så ringede til Coloplast Fritvalgsordning fredag morgen, og de så oplyste, at det kunne tage op til en uge at levere det manglende irrigationssæt. GISP – hvad skal jeg så gøre, spurgte jeg?? Den søde medarbejder lovede at spørge sig for og vende tilbage.

Efter et stykke tid blev jeg ringet op af endnu en sød medarbejder fra Kundeafdelingen, der selv har boet i Italien. Hun sagde: Du skal bare gå ned på et apotek – man kan købe ALT på et apotek i Italien.

Jeg takkede og afsted gik det så til et apotek. Jeg er så heldig, at jeg taler lidt italiensk, og så anstrenger italienerne sig jo virkelig for at hjælpe. De kunne desværre ikke hjælpe og sagde, at jeg skulle gå til et større apotek. Og her måtte jeg så gå dem lidt på klingen for at få dem til at fortælle mig, hvor det nærmeste store apotek lå (det er nok en konkurrent). 300 meter længere væk på det store Farmacia Igea hos Apoteker Giovanni, fik vi en virkelig god betjening – og jeg kom hjem med et irrigationssæt, som dog så noget primitivt ud – men alle kan jo ikke være lige så heldige, som vi er i Danmark, tænkte jeg.

Lørdag morgen skulle jeg så irrigere – men det ville overhovedet ikke lykkes. Som i slet ikke! Hvad fanden gør jeg nu, tænkte jeg, og græd lidt af afmagt. Vand kan da ikke løbe opad, tænkte jeg, og kæmpede mig ned at ligge på gulvet og smøg mine mange kilo omkring et toilet, et bidet og med hovedet på en bademåtte – lige før skabet. Men jo, vandet kunne godt løbe op og ud af min stomi. Så blev min mand og min svoger sendt på apoteket igen. Vi havde forinden kreeret en tegning af formen på konus. De kom tomhændede hjem! Dog havde Giovanni sat himmel og jord i bevægelse for at hjælpe os og havde ringet flere steder hen. Beskeden var, at der indenfor 12 timer burde lande et irrigationssæt på apotekets moder-apotek, der lå ca. 10 km. væk. Kl. 17 kunne vi møde op på apoteket og høre, om det var lykkedes.

Her blev jeg så lidt desperat, for hvor længe kunne jeg egentlig gå uden at irrigere? Jeg ved det ikke... Kunne der ske noget "alvorligt"? Jeg ved det ikke... Hvad er det værst tænkelige, der kan ske? At jeg må ind på et hospital for at få hjælp til at irrigere, ræsonnerede jeg mig frem til. (Åh, Gud – lad det ikke blive nødvendigt at blive indlagt på et hospital i Italien....).

Kl. 17 sharp stod min mand og jeg på apoteket. Apotekeren tog sin telefon og ringede, lige så snart han så os inden for døren. Jeg glemte næsten at trække vejret..... men han kunne så fortælle, at varen ville lande på moder-apoteket ca. kl. 19. Han fik min mands telefonnummer og sendte det videre til en medarbejder, der havde aftenvagt på moder-apoteket. Samtidig fik vi navnet på "Il Capo" og kontaktoplysninger. Det er i Italien ensbetydende med, at det her, det vil man have igennem – ofte på tværs af normale procedurer. Aftalen var, at de skulle ringe til os.

Kl. 20 var der endnu ingen, der havde ringet, så vi vovede forsøget og ringede til moder-apoteket. HJÆLP – tryk 1 for dit og 2 for dat – op til 9 numre. Og jeg måtte genhøre det rigtig mange gange, inden jeg kunne finde ud af, hvad vi skulle trykke. NØJ, hvor taler de hurtigt, de italienere. Vi kom ikke igennem. Men få øjeblikke efter ringede de så, at nu var pakken nået til en terminal, og den burde være på apoteket omkring kl. 21. Pyha, ventetiden var lang og jeg turde ikke spise noget af frygt for at sætte gang i peristaltikken og gøre mere skade en gavn.

Da klokken var 21.45 var der stadig ingen, der havde ringet. Jeg var efterhånden så udmattet og nervøs, at jeg sagde: Hvis vi ikke hører noget, inden kl. 22, så går jeg i seng, og så må vi vente til i morgen. Men fem minutter efter ringede de: De havde pakken! Afsted med os i en taxa og 20 Euro fattigere. Da jeg fik pakken på apoteket, smilede jeg først fra øre til øre: Det var en pakke fra Coloplast, Hurra, Hurra. Dernæst insisterede jeg på at se hvad der var i pakken, for at være helt sikker på, at der nu også var et irrigationssæt. YES, YES, YES. 71 Euro fattigere. Taxa retur. Yderligere 20 Euro fattigere. Hjemme igen i lejligheden kl. 23.15 – og så blev der ellers irrigeret til den store guldmedalje.

Nu er det så jeg undrer mig: En lokal romersk helt - nemlig Apoteker Giovanni fra Farmacia Igea på Via XX Settembre i Rom kan få et irrigationssæt frem på mindre end 12 timer – og tak for det, Giovanni.

Men Coloplast kan ikke?

Efterfølgende har jeg hjemme læst mig frem til, at Coloplast i en brochure skriver, at de kan hjælpe indenfor en uge i Europa – men det var ikke det, de sagde i telefonen, da de fortalte mig om Fritvalgsordningens fortræffeligheder! Og så er det forresten også en lang ferie, vi taler om. De fleste er netop kun afsted en uge.

Jeg havde ikke forventet at få det gratis – men jeg kunne muligvis have sparet mig selv for en masse bekymringer og måske endda 50 Euro oveni.

Jeg har læst mig frem til, at de har en afdeling i Italien. Hvorfor kunne Coloplast så ikke hjælpe?

Venlig hilsen Lynn Søfeldt, Bestyrelsesmedlem i COPA Roskilde-Køge

Kære Lynn Søfeldt,

Tak for dit brev til os, hvor du klager over manglende tjenesteydelser. Vi værdsætter altid at få tilbagemeldinger, så vi får en mulighed for at gøre tingene bedre.

Vi er meget kede af at høre om de problemer du har haft i forbindelse med din første udenlandsrejse efter at du har fået stomi.

Vi er også kede af, at der har været en misforståelse omkring vores service med gratis levering til alle adresser i EU. Denne service handler om, at man kan undgå at skulle medbringe produkter i bagagen, ved at vi sender produkterne til rejsedestinationen, så produkterne er klar, når kunden ankommer til destinationen. Vi har brug for 7 dages leveringstid, da vi skal være helt sikre på, at produkterne når frem. Det er således ikke en akut leveringsservice i Europa, og vi beklager meget, at vi ikke har været tydelige omkring det i vores kommunikation på telefonen. Vi takker for din tilbagemelding, som vi vil bruge til at sikre, at vi undgår denne type misforståelse i vores kommunikation på telefonen.

Bedste hilsner Anne Føns, Kundeservicechef, Coloplast Danmark A/S

SVAR FRA COLOPLAST

COPA Vestsjælland

Lokalformand: Eddy Tersløse, Rolighedsvej 19, 4571 Grevinge
tlf.: 60630747 e-mail: e.t@mail123.dk

Siden sidst

Hygge ved julefrokost

Vores julefrokost blev afholdt lørdag d. 12. november 2022. Det var lidt tidlig men var det eneste tidspunkt vi kunne reservere lokalet, alle andre dage var der optaget i 2022.

Som sædvanlig havde vi det rigtig hyggelig, maden vi fik var bare i top og alle fik rigtig talt med hinanden.

Der var indkøbt 6 gavekort, hvor 2 blev brugt som mandelgave og 4 blev der trukket lod om på indgangsbilletten.

Normalt indkøber vi kurve som gaver, men pga. de stramme tider vi lever i, valgte vi at indkøbe gavekort så de heldige selv kunne vælge at købe lige det de selv ville have og medlemmerne syntes at det var en rigtig god ide.

Jeg vil gerne sige tak til de deltagerne medlemmer for en rigtig hyggelig julefrokost.

Bestyrelsen ønsker alle et rigtig godt nytår.

Kommende arrangement

Generalforsamling

søndag d. 19. marts kl. 13 - ca. 16

**Vommevad Forsamlingshus,
Søstrupvej 82, 4420 Regstrup**

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Valg af referent.
3. Godkendelse af dagsorden.
4. Optælling af stemmeberettigede.
5. Valg af stemmetællere.
6. Formandens beretning.
7. Regnskab og budget til godkendelse.
8. Aktivitetsplan for det kommende år.
9. Indkommende forslag. Senest 8 dage før til formanden.
10. Valg til bestyrelsen ifølge COPA's vedtægter.
 - a. Valg af bestyrelsesmedlem for 2. år.
Jan Nielsen – ønsker genvalg.
 - b. Valg af bestyrelsesmedlemmer for 2. år.
Ane Marie Johansen – ønsker genvalg.
 - c. Valg af suppleant for 2 år.
Carlo Jensen – ønsker genvalg.
 - d. Valg af revisor for 1. år.
Carlo Jensen – ønsker genvalg.
 - e. Valg af revisorsuppleant for 1. år.
Hanne Jørgensen – ønsker genvalg.
11. Eventuelt.

Forslag der ønskes behandlet under punkt 9, skal sendes til lokalformand Eddy Tersløse, Rolighedsvej 19, 4571 Grevinge eller på E-mail: e.t@mail123.dk senest 8 dage før generalforsamlingen afholdes. Til generalforsamlingen kan der stemmes ved fuldmagt. Hvert medlem må medbringe 1 fuldmagt.

P.b.v. Eddy Tersløse

MobilePay

Er nem og nutidig mulighed for at give et tilskud til **COPA hjemmeside / Stomiguiden**. Bemærk. Kontingent kan **IKKE** indbetales på Mobile Pay nummeret. Der er kun givet tilladelse for indbetaling af støtte til COPA hjemmesiderne.

MobilePay nummeret er 67873.

Er du blevet pensionist?

Af hensyn til dit COPA-kontingent:

Husk at meddele COPA's sekretariat, hvis du er blevet pensionist

Send din mail-adresse til sekretariatet

Det vil være en stor hjælp samt en besparelse, hvis man sender sin mail adresse til COPA. Send en mail til: sekretariatet@copa.dk med oplysning om navn samt medlemsnummer, og skriv "mail" i emne.

COPA Fyn

Lokalformand: Jørgen Rasmussen, Moseholmvænget 23, 5672 Broby
tlf.: 29241340 e-mail: joerner@outlook.dk

Siden sidst

COPA Fyn's 60 års jubilæum

Lørdag den 5. november fejrede vi COPA Fyns 60 års jubilæum på Fangel Kro. 31 medlemmer og gæster, Henning Granslev landsformand, Susanne Moll og mand sekretariatet, Jette Kundal stomisygeplejerske OUH.

Vi startede aftenen med velkomstdrik, herefter 3 retters menu. Nini holdt festtalen med fortællinger og anekdoter fra årene der var gået. Henning holdt også en tale for os. Efter middagen var der musik og der blev danset indtil der ved midnat blev serveret suppe til at gå hjem på. En rigtig dejlig aften.

P.b.v. Kirsten Kristiansen

COPA Sønderjylland

Lokalformand: Carl Christian Sørensen
 Åvej 6, 6270 Tønder
 tlf. 40793961 e-mail: ccs@bbsyd.dk

Vi håber alle er kommet godt over jul og nytår og er klar til 2023.

Vi starter året med generalforsamling i marts måned, hvor vi håber at rigtig mange har lyst til at deltage.

Bestyrelsen glædes over hver gang nye medlemmer har lyst til at deltage i arrangementer.

Siden sidst

Julefrokost 2022

Søndag den 27. november afholdte vi julefrokost på Folkehjem Aabenraa.

Det blev til en rigtig hyggelig dag sammen med medlemmer, hvor der både blev spist and, risalamande og spillet lotto. Pakkerne blev fordelt godt rundt til alle sammen ved bordet og der blev rigtig hygget og snakket.

Åben rådgivning 2023

Aabenraa Sygehus Sønderjylland Mød en COPA-rådgiver

Der vil være en rådgiver tilstede følgende dage:

Mandag d. 6. februar	kl. 10.00 til 12.30
Mandag d. 3. april	kl. 10.00 til 12.30
Mandag d. 5. juni	kl. 10.00 til 12.30
Mandag d. 7. august	kl. 10.00 til 12.30
Mandag d. 2. oktober	kl. 10.00 til 12.30
Mandag d. 4. december	kl. 10.00 til 12.30

Uden for disse tider vil der altid være mulighed for at ringe til:

• **Sekretariatsleder Susanne Moll** tlf. 57673525.

• **Anne Lise Hansen** tlf. 29612776 achansen@webspeed.dk

Kommende arrangement

Generalforsamling 2023

Generalforsamling afholdes **fredag d. 17. marts kl. 12.00 på Folkehjem Aabenraa.**

Dagsorden:

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Kassereren fremlægger regnskab
4. Aktiviteter
5. Indkomne forslag
6. Valg til bestyrelsen
 - a. Formand Carl Christian Sørensen
 - b. Kasserer – Tina Jensen
 - c. Valg af suppleant Kaj Schwebs
 - d. Valg af revisor Hans Phillipsen
 - e. Valg af revisorsuppleant Lorenz Lorenzen
7. Eventuelt.

Forslag der skal behandles på generalforsamlingen skal være formanden i hænde senest 8 dage før afholdelse, dvs. senest 9. marts.

Alle medlemmer/støttemedlemmer er velkommen til spisning kl. 12.00. **Tilmelding til spisning senest d. 12. marts** til: Carl Christian tlf. 40793961 eller Tina tlf. 30235622.

Efter middagen afholder vi generalforsamling kl. 13.00. Alle COPA Sønderjyllands medlemmer kan deltage i selve generalforsamlingen uden tilmelding.

P.b.v. Tina Jensen

Betaling af COPA-kontingent

Har du problemer med at betale dit COPA-kontingent - du har ikke netbank eller andet - så ring til sekretariatet 57673525 (træffetider: se side 3).

Så finder sekretariatsleder Susanne Moll måske en anden løsning.

COPA Sydøstjylland

Lokalformand: Hanne Westergaard, Konsul Jensensgade 16, 2.th., 8700 Horsens
tlf.: 20780300 e-mail: h.westergaard@stofanet.dk

Kommende arrangement

Generalforsamling 2023

Der vil blive afholdt generalforsamling den **18. marts kl. 11.00 i Sct. Jørgens Gård, Hospitalsgade 4, 6000 Kolding.**

Der vil blive serveret et let måltid, som vanlig er drikkevarer for egen regning. Af hensyn til **spisning** vil der være **tilmelding** til Hanne på tlf. 20780300 eller mail h.westergaard@stofanet.dk **senest den 10. marts.**

At få en stomi kan være en grænseoverskridende oplevelse, både for den opererede og den pårørende. Det er en psykisk belastning. Vi har derfor indbudt Jørn Simmenæs til at fortælle om *'Livet hele vejen rundt - om livets op og nedture'*.

Foredragsholder Jørn Simmenæs har på egen krop oplevet og mærket livets op-og nedture. Jørn vil fortælle om, hvordan han forsøgte at klare sig igennem livets kriser- og om det er lykkedes.

Det sker kl. 13.00.

Endeligt program i marts bladet.

Siden sidst

Julefrokost 2022

Den 20. november afholdt vi julefrokost i Kolding, det var på Den Gyldne Hane. Vi havde en rigtig dejlig eftermiddag, med hygge, sang og god mad, en skam at man ikke kan spise så meget mere. Jeg siger gerne, dengang vi kunne spise havde vi ikke råd til det, nu har vi råd, men kan ikke spise!

Som annonceret skulle vi medbringe en pakke som blev solgt på auktion. Det blev en festlig forestilling. Vi havde fra bestyrelsen valgt, at det skulle være en kinesisk auktion. Det betød, at man kun betalte det beløb man bød over, og derved kunne få en pakke uden den store udgift. Der gik lidt tid inden alle havde fundet ud af reglerne, men så kom der også gang i den.

Ud over vore egne pakker havde vi fået nogle sponsorgaver, det siger vi rigtig mange tak for. Pengene der kom ind ved salget bliver øremærket til vores sommerudflugt.

Grundet stigende priser på alt, undtagen medlemskab af COPA, kan vi desværre ikke blive ved med at afholde arrangementer til de lave priser vi har haft, så vi forventer en prisstigning. Derudover vil vi søge legater så som §18- puljen og hvor vi ellers kan søge, alt sammen for at gøre det muligt for alle at deltage.

Vi sluttede af med at ønske hinanden en rigtig glædelig jul og tak for en god eftermiddag.

P.b.v. Hanne Westergaard

Siden sidst

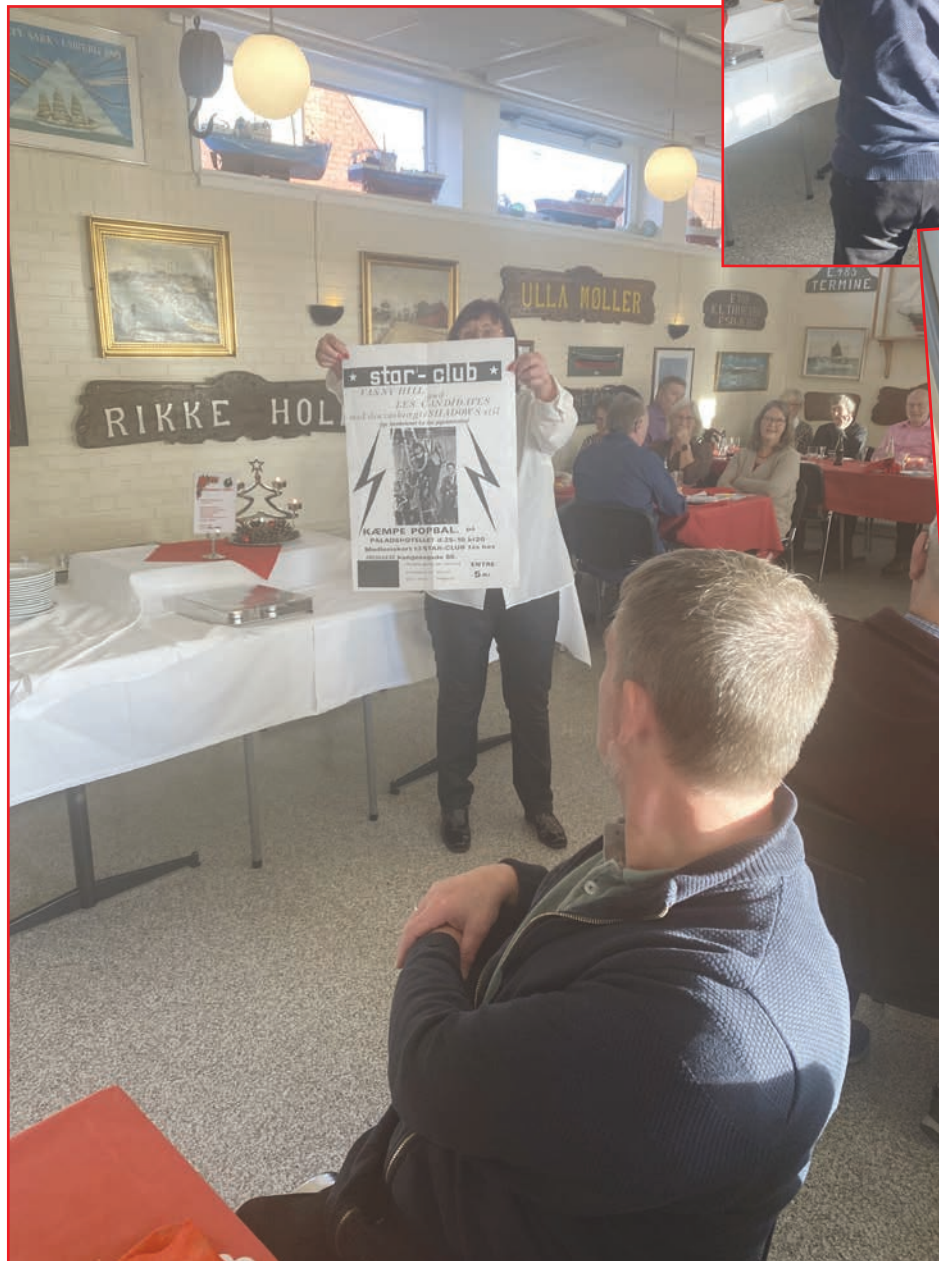
Hyggelig dag med Mona Andersen

Søndag den 13. november blev den årlige afslutning holdt på restaurant Sydvesten.

Som sædvanlig var der god mad i rigelige mængder, vi spillede pakkeleg og blev underholdt af Mona Andersen, en pigtrådssangerinde fra 1960'erne. Hun sang i Les Candidates og kunne fortælle mangt og meget om et langt og spændende liv i musikbranchen, naturligvis sang hun et udpluk af de gode gamle kendte numre undervejs i fortællingen.

Tak til alle for god opbakning, og en hyggelig dag. Vi ses i det nye år.

P.b.v. Anette Larsen

COPA Midt-/Vestjylland

Lokalformand:

Kai Blok

Vestergade 102, st., 7400 Herning
tlf.: 20287446 e-mail: kai@kaiblok.dk

Siden sidst

Alle fik en pakke med hjem

COPA Midt-/Vestjylland havde en rigtig hyggelig julefrokost på Østergaards Hotel i Herning. Vi havde pakkespil om medbragte pakker og sponsorpakker fra vores bank og firmaet Hardam; alle fik en pakke med hjem.

Kommende arrangement

Generalforsamling 2023

Generalforsamling afholdes **tirsdag den 21-03 kl. 18 hos Kirstine HARDAM Fabersvej 15, Holstebro.**

Dagsorden ifølge vedtægter.

1. Valg af dirigent.
2. Formandens beretning.
3. Kassererens fremlæggelse af regnskab.
4. Behandling af indkomne forslag.
Forslag skal være formanden i hænde senest den 07-03.
5. Valg til bestyrelsen
På valg er:
Formand: Kai Blok
Gunnar Andersen
Jonna Hedegaard.

6. Valg af suppleanter: På valg er:
 1. suppleant Niels Smed
 2. suppleant Hans Jessen.
7. Valg af revisor Niels Smed.
8. Valg af revisorsuppleant Helle Aagaard.
9. Eventuelt.

Der vil være et indlæg ved firmaet Hardam om nye produkter og mulighed for spørgsmål.

Hardam er vært ved lidt mad kaffe øl og vand.

Alle medlemmer af COPA Midt-/Vestjylland kan deltage i generalforsamlingen uden tilmelding. Ønsker man at få lidt **mad**, er der **tilmelding** til dette: Tilmelding Gunnar Andersen **senest den 10-03** - mail: gua@youmail.dk eller mobil 20522743.

P.b.v. Ulla Andersen

Velvære og komfort til dit brok

Hverdagen bliver bedre og mere normal med en brok-bandage fra ETO Garments. Bandagen bliver syet specielt ud fra dine mål og det sikrer maksimal funktionalitet og den bedste pasform.

- Brokbukser og -bodystockings, heldragter og veste
- Brokbælter og lyske-brokbælter
- Perinealbrok-bandager

Ring og hør nærmere
på tlf. 64 46 13 30

Lyskebrok-bælter
til højre, venstre
og dobbeltsidet
lyskebrok

Care
the right way
for a better day

- Individuel pasform
- Større frihed
- Forbedret livskvalitet
- Åndbart materiale
- Effektiv støtte
- Produceret efter dine specialmål
- Hurtig levering
- Produceret i Danmark

etogarments

eto-garments.com

Eto Garments ApS • Bredgade 16, 5592 Ejby • 64 46 13 30
sales@eto-garments.com • eto-garments.com

COPA Gl. Viborg Amt

Lokalformand:
Hans Breiner Henriksen, Fennebakken 9, 8800 Viborg.
tlf.: 40700028 e-mail: sysoghans@youmail.dk

Yderligere kontaktperson:
Povl Jørgensen, Baldersvej 17A, 7800 Skive. tlf.: 24812966 e-mail: lilpo@youmail.dk

Kommende arrangement

Generalforsamling 2023

Hermed indkaldes til ordinær generalforsamling i COPA lokalforening Gl. Viborg Amt **lørdag den 4. marts kl. 10.45 Bowl'n`Fun Skive Søndre Blvd. 13, 7800 Skive.**

Foreningen er vært kl. 11.00 med Big Time Brunch Buffet og softice. Kaffe under generalforsamlingen.

Drikkevarer på egen regning.

Tilmelding nødvendig til **brunch buffet senest torsdag 16. februar** - Povl Jørgensen. på mobil/sms 24812966 eller mail: lilpo@youmail.dk.

Efter spising og før generalforsamling kl. 13.00 er der mulighed for at prøve kræfter med en gang bowling, hvis man har mod på dette.

Har man det, oplyser man det ved tilmelding, så vi kan få reserveret bane.

Generalforsamlingen starter kl. 15.00.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden fremlægger beretning til godkendelse.
3. Kassereren fremlægger det reviderede regnskab fra sidste kalenderår til godkendelse.
4. Bestyrelsen fremlægger aktivitetsplan for det kommende år.
5. Behandling af indkomne forslag.
6. Valg af formand. (Hans)
Valg af to bestyrelsesmedlemmer for 2. år (Henry og Bjarne).
Valg af to suppleanter for 1. år (Britha og Bente).
7. Valg af revisor og revisorsuppleant.
8. Eventuelt.

Bestyrelsen håber at rigtig mange møder op, og som vil være med til at præge lokalforening Gl. Viborg Amt, og husk jeres forening er ikke stærkere end medlemmerne gør den til.

P.b.v. Hans Breiner Henriksen

Siden sidst

Julekomsammen med spillemænd, pakker og krobuffet

Lørdag d. 26. november ringede klokkerne ind til julekomsammen i COPA Gl. Viborg Amt.

29 medlemmer havde sagt ja tak til nogle hyggelige timer på Hjarbæk Kro, beliggende ved den lille Hjarbæk Ford. Og vejret var med os. Solskinnet glitrede i fjorden, så det var en lyst. Det var også en lyst at indtage Hjarbæk Kros skønne buffet på 5 retter plus risalamande - med mandelgave!! Alt var virkelig veltillavet.

Da vi var kommet igennem en del retter, dukkede tre herrer op. Men de var inviterede. Det var spillemændene 3 gange Hans, som herefter underholdt selskabet med spillemandsmusik a la Tørfisk, og mange andre sange blev det til - både fællessange og underholdning fra de tre herrer.

Vi fik 3 sæt plus ekstranumre. Der var både himmelhunden og mange andre kendte sange.

Da spillemændene havde afgivet den sidste tone, var det tid til kaffe og udtrækning af amerikansk lotteri.

Der var rigtig mange pakker, for som tidligere år, slap man for en 50er i egenbetaling, hvis man havde medbragt en gave til lotteriet.

Gaverne blev nogenlunde ligelig fordelt, men som altid brillierede nogle medlemmer, ved at hente flere gevinster hjem.

Vi sluttede først vores julearrangement ved 17-tiden.

Som altid vanvittig hyggeligt.

**P.b.v.
Hans Breiner Henriksen**

COPA Aarhus / Østjylland

Lokalformand: Gitte Heide, Engdraget 29A, 8381 Tilst
 tlf.: 27782894 (kl. 17.00 - 19.00 alle hverdage)
 e-mail: copa.aarhus@icloud.com

Siden sidst

Stor tilslutning til juleafslutning

Den 26. november blev der afholdt juleafslutning på Restaurant Terrassen i Tivoli Friheden, Aarhus.

Traktementet stod på traditionel julemenu, selvfølgelig afsluttet med risalamande med tilhørende mandelgaver. Maden var veltillavet og superlækker.

Der var stor tilslutning til juleafslutningen, hvor vi havde nogle hyggelige timer sammen, inden vi indtog Tivoli Friheden på egen hånd.

Aarhus kan skam også byde på flot julelys og gammeldags julehygge, og selv de kolde tæer stod

helt mål med dem, som vi fik på sidste års dejlige tur til Tivoli i København. Skønt at se så mange glade medlemmer og med dette arrangement, at sætte et flot punktum på lokalforeningens arrangementer for 2022.

Henning: "Kære julemand, jeg ønsker mig en fredelig og glædelig jul for alle!"

Nytårshilsen

Endnu et år er gået, og i den anledning vil vi gerne ønske jer alle et rigtig godt nytår. 2022 blev året hvor vi endelig fik ordentligt gang i arrangementer igen. Vi har i 2022 både haft to svømmeaftner, været på rundvisning hos Kirstine Hardam samt været på juletur til Tivoli Friheden. Dertil skal nævnes vores arrangementer i Randersgruppen der bl.a. har budt på pizza aften, Glasmusset i Ebeltoft, samt kaffe på Graceland.

Vi glæder os til nye og spændende arrangementer i 2023, og håber vi ses.

P.b.v Katrine

Sæt kryds i kalenderen

31/1 Cafebesøg hos Fru Flora i Randers
 11/3 Generalforsamling samt jubilæumsfejring
 28/3 Randersgruppen,
 invitation følger i næste blad.

Tak for sidst

Vi havde en dejlig aften på cafe Jens Otto, vi var 14, der fik en god juleplatte og hyggede os med hinanden. Jeg vil ønske jer alle en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

Kommende arrangement

Besøg hos Fru Flora

I det nye år mødes vi **tirsdag den 31. januar i Cafe Fru Flora, Snaregade 4, Randers kl 19.**

Snaregade ligger mellem det gamle posthus og Houmeden. Vi skal besøge en cafe, der lige er åbnet med ny ejer. Hun holder åbent om aftenen tirsdag den 31. januar for vores skyld, så kom og hils på hende og hyg jer sammen med os alle i Randers Klubben.

Pris 25 kr.

Meld jer gerne til en uge før, så jeg kan bestille kaffe/te og kager:

Tlf. 22162140 mail kirsten.gjorup.hansen@gmail.com

Randers Klubben

Kommende arrangement

Generalforsamling 2023 - Indkaldelse til generalforsamling og fejring af jubilæum

Generalforsamling i Lokalforening Aarhus/Østjylland **d. 11. marts kl. 12.00.** Kom og vær med til generalforsamling på **Terrassen i Tivoli Friheden**. Indgang sker via sideindgangen i Tivoli Friheden, Skovbrynet 5, 8000 Aarhus C.

Lokalforeningen har haft **60-års jubilæum**, d. 31. oktober 2022. Jubilæet fejres i forlængelse af vores generalforsamling d. 11. marts 2023, fra **kl. 13.00.**

Alle medlemmer kan komme til selve generalforsamlingen uden tilmelding. Ønsker du at **deltage i fejringen af vores jubilæum**, er tilmelding nødvendig. **Tilmelding** til deltagelse i jubilæumsfejring skal ske til Gitte Heide på: copa.aarhus@icloud.com eller mobil 27782894 på hverdage mellem 16.00 og 18.00 **senest d. 1. marts.**

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Formanden forelægger beretning til godkendelse.
3. Kassereren forelægger lokalforeningens reviderede regnskab fra sidste kalenderår til godkendelse.
4. Bestyrelsen fremlægger aktivitetsplan for det kommende år.
5. Behandling af indkomne forslag.
6. Valg:
 - a. Niels Brund, kasserer, tegningsberettiget, modtager genvalg
 - b. Katrine Nielsen, næstformand
 - c. Else Kulas, suppleant, modtager genvalg
 - d. Helle Jørgensen, revisor, genvalg uafklaret
 - e. Else Marie Kraul, revisorsuppleant, genvalg uafklaret.

P.b.v. Katrine Nielsen

COPA Nordjylland

Lokalformand:

Lis Isgaard Gregersen, Halvøen 4, Øster Hornum, 9530 Støvring
 tlf.: 98385041 Mobil: 29865041 e-mail: copa.nordjylland@gmail.com

Siden sidst

Julefrokost 2022 - en god dag

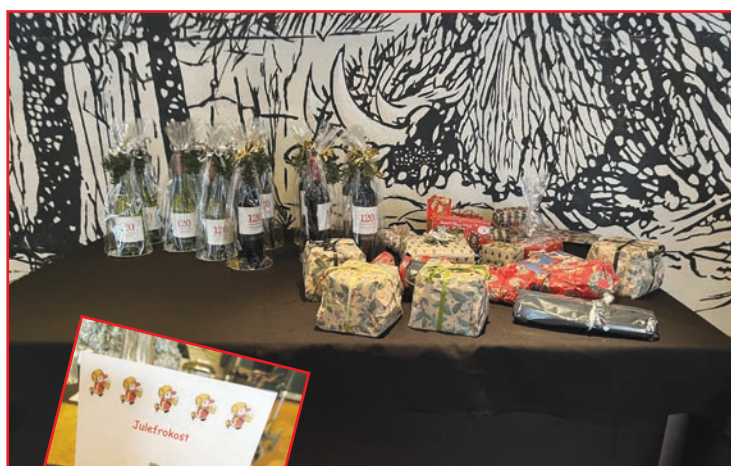
Julefrokosten blev i år afholdt på "Røverstuen i Rebild." søndag d.11 december, med 30 medlemmer.

Arrangementet startede med velkomst ved vores formand Lis Gregersen.

Alle fik en god og hyggelig dag, med rigtig god mad fra restaurantens køkken - typisk dansk julefrokost - men med nogle nye retter imellem. Under frokosten sang vi nogle julesange. Inden kaffen var der amerikansk lotteri, som blev godt modtaget.

Til slut vil jeg på bestyrelsens vegne ønske alle et godt nytår.

P.b.v. Lise-Linda Nielsen

COPA Nordjylland fortsætter næste side)

NYT fra lokalforeningerne

COPA Nordjylland fortsat:

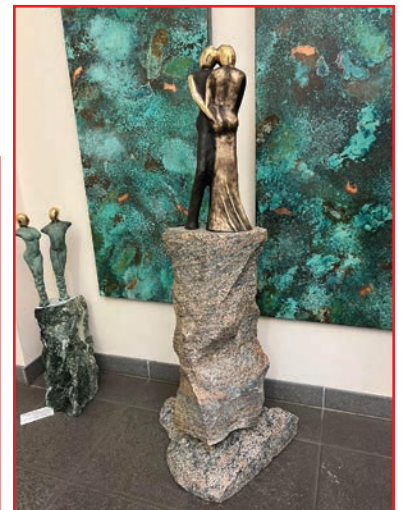
Kommende arrangement

Besøg hos Galleri Lene Purkær Stefansen i Svenstrup

Tirsdag den 14. februar 2023 kl. 19.00 skal vi besøge **Galleri Lene Purkær Stefansen, Fabriksparken 9, Svenstrup**

Her vil vi blive budt velkommen i Lenes univers af bronze-skulpturer og bronzebilleder.

Aftenen bliver en kombination af kunstneriske, faglige og krydret med Lenes gode historier om, hvordan det startede, hvordan ideerne opstår, hvad og hvorfor ud fra oplevelser og ord, og hvordan skulpturen relaterer til hendes skulpturelle skildringer af de oplevelser, livet giver - både den der bestiller en skulptur ud fra kundens fortællinger og ud fra Lenes positive livssyn.

En stærk tro på skønheden i altid at gå efter sine drømme og sin passion, en viden om at vi skal kende lidt til det, der er skidt for at vide, hvad der er godt.

Vi kommer i støberiet og ser, hvor og hvordan skulpturerne bliver til og slutter aftenen af med kaffe og kage.

En aften du sjældent får lov at opleve.

Pris for medlemmer 50 kr. og 75 kr. for ikke medlemmer.

Rettidig indbetaling senest den 31. januar

på konto: 7454-1151341 Gælder som tilmelding.

Arrangementer 2023

14. februar:	Galleri Lene Purkær
19. april:	Generalforsamling
10. maj:	Hjørring Kunstmuseum
September:	2-dagstur
November:	Julefrokost

P.b.v. Lis Isgaard Gregersen

COPA Ungdom

Gruppens repræsentant og gruppens kontaktperson:
Ida Engblom, Stærevej 16, 1.tv., 2400 København NV
tlf.: 51363063 e-mail: ida.j.engblom@gmail.com

Ungdomsgruppen håber at i alle er kommet godt ind i det nye år og I har haft en god jul.

Kommende arrangement

Ungdomsgruppens Vintertur

Tag med Ungdomsgruppen på mini **weekend fra d. 21/1-23 til d. 22/1-23**. Vi mødes til frokost et sted på Fyn og overnatter i et feriehus i Faaborg.

Temaet for turen vil være "Fremtiden for Ungdomsgruppen". Så hvis du vil være med til at bestemme, hvad der skal ske for Ungdomsgruppen i fremtiden - er det her, du har chancen.

Egenbetalingen vil her være 400 kr. I år vil der også være mulighed for at deltage uden overnatning. Deltagerbetalingen vil her være 150 kr.

Vi prøver at planlægge samkørsel/ opsamlingssteder. Hvis du vil deltage, sendes en mail til sekretariatet@copa.dk med navn, adresse og medlemsnummer + om der ønskes overnatning.

S.U. senest 15. januar 2023.

Vi håber vi ses.

P.g.v. Katrine og Ida

Urostomigruppen

Gruppens repræsentant og gruppens kontaktperson:
Anne Lise Hansen, Gåskærgade 17 B, 1.tv., 6100 Haderslev
tlf.: 29612776 e-mail: achansen@webspeed.dk

Kommende arrangementer Urostomigruppen: Kontakt venligst Anne Lise Hansen.

COPA Familær Adenomatøs Polypose

Gruppens repræsentant og kontaktperson Vestdanmark:
Susanne Jakobsen,
Elsdyrvej 15, Strandhuse 6000 Kolding
tlf.: 21659460 e-mail: fap.copa@gmail.com

Kommende arrangementer COPA FAP: Kontakt venligst Susanne Jakobsen.

COPA Forældregruppen

Gruppens repræsentant og gruppens kontaktperson:

Marie Louise Rødkjær Larsen, Halvorsmindevej 13, 9800 Hjørring
tlf. 28550637 e-mail: marielouise.vinther@live.dk

Kommende arrangement

Kom med til årets forårstur med Forældregruppen

Gå ikke glip af året hyggeligste weekend, når Forældregruppen inviterer på forårstur i **weekenden 24. – 26. marts 2023.**

I år skal vi til skønne Samsø, hvor vi har vi booket os ind hos **Camping og Feriecenter Samsø**. Der er familieværelser og gode fælles faciliteter.

Konceptet er som tidligere år; man ankommer i løbet af fredag eftermiddag / henunder aften. Vi planlægger tur til Falkecenter Samsø, hvor de vil tage imod os og lave en forevisning for os med rovfuglene. Søndag skal vi være ude kl. 10.00 – og så er weekenden; hygge – lege – snakke - spille - dele erfaringer – måske fnise - spise god mad m.v.

Hvis I har nogle gode familiespil, fodbolde / volleyball må I meget gerne tage dem med.

Som sædvanligt hjælpes vi ad med de daglige gøremål mht. madlavning, oprydning m.v. Vi laver en arbejdsplan.

I kan se mere om stedet på <https://feriecentersamsø.dk/>

Tilmelding senest mandag d. 20. januar 2023.

Der er begrænset antal pladser og tilmelding er efter først til mølle-princippet. Er turen overtegnet vil plads til nye familier blive prioriteret. Hvis dette sker, vil det være sidst tilmeldte der afgiver pladsen.

Camping og Feriecenter Samsø.

Vi håber at se rigtig mange familier – både de "gamle" og nye til en hyggelig weekend.

Har i spørgsmål er i velkommen til at ringe eller skrive til Marie Louise Rødkjær Larsen på tlf: 28550637 eller mail: marielouise.vinther@live.dk

Husk:

I kan søge jeres kommune om tilskud jf. serviceloven.

**På styregruppens vegne
Marie Louise Rødkjær Larsen**

(COPA Forældregruppen fortsætter næste side)

Tilmelding

1. Send mail med angivelse af medlemsnummer, navne på alle deltagere og børnenes alder. sekretariatet@copa.dk
2. Overfør egenbetalingen via bankoverførsel til COPA: Reg. nr. 4955 Konto 0007090331. Husk at påføre medlemmets navn og medlemsnummer i bemærkningsfeltet.

Egenbetaling pr. deltager:

0-3 år:	0 kr.
4-12 år:	75 kr.
13 år >:	100 kr.

Huskeseddel

- I skal selv medbringe sovepose / dyne og pude + sengelinned, håndklæde m.v. Alle bedes medbringe 2 viskestykker og 2 klude.
- Har man særlige behov med hensyn til maden, medbringes dette selv.
- Husk påklædning der passer til vejret, og evt. badebukser for de helt friske - og måske fiskestang?
- Er der barnlige sjæle som gerne vil sove i telt, er der gode muligheder for det.

Siden sidst

Hygge og uhygge i Middelfart

Forældregruppens familieweekend d. 14.-16. oktober 2022 på Milling Hotel Park i Middelfart

Årets familieweekend blev i år afholdt på Milling Hotel Park i hjertet af Middelfart i smukke idylliske omgivelser og tæt ved vandet.

Alle deltagere ankom fredag i løbet af eftermiddagen og nød godt af hotellets lækre eftermiddagsanretning med tilbehør. Igen i år havde nye medlemmer med deres familier fundet vej til COPA's familieweekend, og det var rigtig skønt at se. I alt deltog 11 familier.

Fredag aften bød formand Morten Holmgaard velkommen, og efterfølgende havde vi årets familiepræsentation.

Lørdag morgen og formiddag skulle Charlotte Jensen have holdt foredrag, men da hun desværre måtte melde fra, var vi så heldige, at Kis Holm Laursen kunne komme trods sent varsel. Kis er mor til Marie (måske nogen kan huske Marie fra TV2 programmerne "Pigen med knogler af glas" eller "Glaspigen med jernviljen"). Kis holdt foredrag om familielivet med et barn med særlige vilkår og berørte emner som smerter og nedsat udholdenhed hos børn.

Imens blev børnene sendt til Gorilla Park sammen med vores dygtige børnepassere Frederik og Ida. Her skulle de klatre, og alle fik prøvet kræfter med klatring højt til tops i trækroneerne.

En stor TAK skal lyde til vores team "børnepassere", som efterhånden kender både COPA og forældregruppen inde- og udefra. De har været med i adskillige år, og de ved "hvad det vil sige" at være COPA barn og hvilke udfordringer, man kan have, hvis maven driller. Det gør, at vi altid trygt kan overlade børnene til dem og deltage i familieweekendens undervisning for forældre.

Til middag mødtes vi alle til en lækker frokost på hotellet med efterfølgende græskarudskæring samt bål med skumfiduser på hotellets terrasse. Derefter skulle vores formand Morten Holmgaard, Landsformand Henning Granslev og Nicolai Westermærk udfordres i kongespil. Det blev en sikker sejr til vores børnepassere Ida, Katrine og Sofie! Eller var det omvendt?

Lørdag aften var hotellets restaurant (u)hyggeligt pyntet med halloweenpynt, og alle familier var klar til en festmiddag uden lige. Efter middagen underholdt klovnen Tapé de mindste børn og forældre, imens juniorerne dystede i Middelfarts lokale bowlingcenter. Aftenen sluttede med at COPA's husDJ spillede op til minidisko med præmier og diverse lege for hele familien.

Ved generalforsamlingen søndag videregav vores formand Morten Holmgaard sit hjertebarn efter 12 års tro tjeneste. Vi siger mange tusinde tak til Morten for den indsats og det engagement, du har bidraget med i foreningen. Det bliver meget svært at leve op til. Også en stor tak for indsatsen til bestyrelsesmedlem Ditte Henriksen, som også videregav stafetten ved generalforsamlingen. De nyvalgte til bestyrelsen blev således Nicolai Bruun Westermærk, Kristina Bruun Westermærk og suppleant Lars Mikkelsen.

Familieweekenden blev afsluttet med multikunstnerne Søren Brynjolf, som kom og underholdt med sang, musik, bugtalen og historie fortælling.

Herefter spiste vi frokost sammen og med fyldte maver var det tid til at sige farvel og tak for denne gang.

På styregruppens vegne
Marie Louise Rødkjær Larsen

LOKALFORENINGER / GRUPPER (Landsforeningen: tlf. 57673525)

København / Frederiksberg

Svend Larsen *)
Islelund 14, 1.tv.
2610 Rødovre
Tlf.: 20576809

Storkøbenhavn

Gethe Jacobsen
Topasvej 35
2730 Herlev
Tlf.: 40950953

Nordsjælland

Michael Petersen *)
Engbuen 12
3450 Allerød
Tlf.: 31130547

Bornholm

Inge Skovgaard Petersen
Storegade 15 D
3700 Rønne
Tlf.: 30286530

Roskilde/Køge

Jette Frederiksen
Brombærvej 10
Gundsømagle
4000 Roskilde
Tlf. 28827580

(Storstrøm/Lolland Falster)

Kontaktperson:

Erna Kristoffersen
Elmevej 45
4171 Glumsø
Tlf.: 27636990

Vestsjælland

Eddy Tersløse
Rolighedsvej 19
4571 Grevinge
Tlf.: 60630747

Fyn

Jørgen Rasmussen
Moseholmvænget 23
5672 Broby
Tlf.: 29241340

Sønderjylland

Carl Christian Sørensen
Åvej 6
6270 Tønder
Tlf.: 40793961

Sydvestjylland

Anette Larsen *)
Bryndumvej 200, Bryndum
6715 Esbjerg N
Tlf.: 27855978
(hverdage kl. 14.00 - 17.00)

Midt-/Vestjylland

Kai Blok
Vestergade 102 st.
7400 Herning
Tlf. 20287446

Aarhus / Østjylland

Gitte Heide*)
Engdraget 29A
8381 Tilst
Tlf.: 27782894
(17.00-19.00 alle hverdage)

Sydøstjylland

Hanne Westergaard *)
Konsul Jensensgade 16^{2th}
8700 Horsens
Tlf. 20780300

Gl. Viborg Amt

Hans Breiner Henriksen
Fennebakken 9
8800 Viborg
Tlf.: 40700028

Nordjylland

Lis Isgaard Gregersen
Halvøen 4, Øster Hornum
9530 Støvring
Tlf.: 98385041

Familiær Adenomatøs Polypose gruppen

Susanne Jakobsen
Elsdyrvej 15, 6000 Kolding
Tlf.: 21659460

Forældregruppen

Marie Louise Rødkjær Larsen
Halvorsmindevej 13
9800 Hjørring
Tlf.: 28550637

Ungdom

Ida Engblom
Stærevej 16, 1. tv.
2400 København NV
Tlf.: 51363063

Urostomigruppen

Anne Lise Hansen
Gåskærgade 17 B, 1.tv.
6100 Haderslev
Tlf.: 29612776

*) Medlem af COPAs Forretningsudvalg.

